

Pensumlister

Vår 2020

for emner i

Arkeologi

Europastudier

Historie

Klassiske fag

&

Kulturminneforvaltning

ved Institutt for historiske studier (X og Y)

NB! Pensumliste for noen emner mangler

Institutt for historiske studier (X og Y)
Det humanistiske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Dragvoll
N-7491 Trondheim
Trykt januar 2020

Innhold

Arkeologi	1
<i>Emner på basisnivå</i>	1
ARK1002 – Kulturhistorie og materiell kultur	1
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	11
ARK2002 – Feltmetodikk og fortolkning	11
ARK2003 – Bacheloroppgave i arkeologi	19
<i>Emner på masternivå</i>	20
ARK3002 – Arkeologisk feltmetodikk, kuratering og fortolkning	20
Europastudier	26
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	26
EUR2915 – Den europeiske integrasjonens historie	26
Historie.....	26
<i>Emner på basisnivå</i>	26
HIST1500 – Nyere historie etter ca. 1750	26
HIST1550 – Nyere historie etter ca. 1750 II	27
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	28
HIST2005 – Teknologi og vitenskapshistorie	28
HIST2006 – Musikk, identitet og sosi-kulturell kommunikasjon 800 – 1600	30
HIST2009 – Norsk og nordisk historie etter 1750	33
HIST2011 – Internasjonal historie etter 1870	34
HIST2012 – Politikk, samfunn og kultur i Europa etter 1945	35
<i>Emner på masternivå</i>	36
HIST3225 – Arbeid og kultur	36
HIST3375 – Globale forbindelser, interaksjon og kolonialisme fra 1400 – tallet	38
HIST3400 – Naturressursenes politiske økonomi, 1870 – 2000	38
HIST3405 – Makt, musikk og ritualer: kunstens rolle i politisk kommunikasjon 800 – 1600	40
HIST3445 – Guns, Butter and Forced Labour. The economic foundation of Nazi dictatorship	40
HIST3465 – Fellesskap, grupper og identiteter i europeisk middelalder	42
Klassiske fag.....	42
<i>Emner på basisnivå</i>	42
ANT1003 – Klassisk retorikk	42
ANT1102 – Antikkens litteratur	43
LAT1002 – Tekstkurs I i latin: Middelalderlatin	45

LAT1004 – Tekstkurs III i latin: Antikk prosa II	46
LAT1005 – Tekstkurs IV I latin: Antikk poesi.....	46
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	47
KLAS2001 – Europas antikk.....	47
Kulturminneforvaltning	47
<i>Emner på påbyggingsnivå</i>	47
KULMI2710 – Lokalhistorie med arkivkunnskap.....	47
<i>Emner på masternivå</i>	51
KULMI3215 – Museologi og kulturarvspedagogikk	51
KULMI3225 – Bygningslovgivning i kulturminnevernet.....	51
KULMI3235 – Planlovgivning i kulturminnevernet	51

Arkeologi

Emner på basisnivå

ARK1002 – Kulturhistorie og materiell kultur

Emneansvarlig: Ingrid Ystgaard

Studiepoeng: 22,5

BLOKK 1:

De lange linjene i arkeologien

	Sider	Format	Link
Hurcombe, L. M. 2007. <i>Archaeological Artefacts as Material Culture</i> . New York: Routledge. (Hele boken).	185	BOK	
Antall sider	185		

BLOKK 2:

Samtidsarkeologi

	Sider	Format	Link
Bjerck, H. 2014. My father's things. In: B. Olsen and Þ. Pétursdóttir (eds.) <i>Ruin memories: Materialities, aesthetics and the archaeology of the recent past</i> . London: Routledge. (s. 109–127).	18	KOMP	
Bjerck, H.B. 2016. Brannstasjon i bakspeilet. Samtidsarkeologiske betraktninger under avviklingen av Sentrum Brannstasjon i Trondheim våren 2015. <i>Primitive tider</i> 18: 267–283.	13	KOMP	
Buchli, V. and Lucas, G. (eds) 2001. <i>Archaeologies of the Contemporary Past</i> . London & New York: Routledge. (s. 3–18; 63–125; 171–191).	92	BOK	
Burström, M. 2015. Skärvor av 1900-tal. Arkeologiske essäer. Lund: Nordic Academic Press. (Hele boken).	75	BOK	
Carr, G. & Jasinski, M.E. 2013. Sites of Memory, Sites of Oblivion: The Archaeology of Twentieth Century Conflict in Europe. In: Bassanelli, M. & Postiglione, G. (eds.) <i>Re-enacting the Past. Museography for Conflict Heritage</i> . Lettera Ventidue: 37–55.	18	KOMP	

DeSilvey, C. 2006. Observed decay: Telling stories with mutable things. <i>Journal of Material Culture</i> 11(3): 318-338.	20	E	http://mcu.sagepub.com/content/11/3/318.full.pdf+html
Edensor, T. 2005. Waste matter: the debris of industrial ruins and the disordering of the material world. <i>Journal of Material Culture</i> 10: 311-332.	20	E	http://mcu.sagepub.com/content/10/3/311.full.pdf+html
Farstavoll, S. 2016. Blant restene av Retiro. Forfall og kulturminner. <i>Primitive tider</i> 18: 161-181.	18	KOMP	
Figenschau, I. 2016. Krigsminner som kulturminner. Redning eller klam omfavelse? <i>Primitive tider</i> 18: 199-215.	13	KOMP	
Grini, K.E. 2016. Krigsminner som samtidsarkeologisk kildemateriale. <i>Primitive tider</i> 18: 183-197.	13	KOMP	
Harrison, R. and Schofield, J. 2010. <i>After modernity: Archaeological approaches to the contemporary past</i> . Oxford: Oxford University Press. (s. 21-53 og 249-258)	43	KOMP	
Høgberg, A. og Holtorf, C. 2016. Långtidsförvaring av kärnavfall. <i>Primitive tider</i> 18: 285-295.	9	KOMP	
Jasinski, M.E. 2013. Reinforced Concrete, Steel and Slaves. Archaeological Studies of Prisoners of World War II in Norway. The Case of Romsdal Peninsula. In: Mytum, H. & Carr, G. (eds.) <i>Prisoners of War: Archaeology, Memory, and Heritage of 19th- and 20th-Century Mass Internment</i> . Springer: 145-165.	20	KOMP	
Jasinski, M.E. 2017. Predicting the Past – Materiality of Nazi and Post-Nazi Camps: A Norwegian Perspective. <i>International Journal of Historical Archaeology</i> .	21	KOMP	
Olivier, L. 2011. The past of the present. Archaeological memory and time. <i>Archaeological Dialogues</i> 10(2): 204-213.	9	E	https://doi.org/10.1017/S1380203804001254
Olsen, B. 2003. Material culture after text: Remembering things. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 36(2): 87-104.	15	E	http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00293650310000650
Olsen, B. 2007. Keeping things at arm's length: a genealogy of asymmetry. <i>World Archaeology</i> 39(4): 579-588.	17	E	To link to this article: DOI: 10.1080/00438240701679643

Olsen, B. and Pétursdóttir, P. 2016. Unruly Heritage: Tracing Legacies in the Anthropocene. *Arkæologisk Forum* 35: 38–45.

17 E

URL:
<http://dx.doi.org/10.1080/00438240701679643>
https://www.academia.edu/31546330/Bj%C3%B8rnar_Olsen_and_%C3%9E%C3%B3ra_P%C3%A9tursd%C3%B3ttir_2016_Unruly_Heritage_Tracing_legacies_in_the_Anthropocene._Ark%C3%A6ologisk_Forum_35

Ossowski, A., Kuś, M., Kupiec, T., Bykowska, M., Zielińska, G., Jasinski, M.E. & March, A.L. 2016. The Polish Genetic Database of Victims of Totalitarianisms. *Forensic Science International* 258: 41–49

9 KOMP

Antall sider 460

**BLOKK 3:
 Historisk tid som arkeologi**

Andersson, H. 1995. Maktens landskap. I: Mogren, M. & Wienberg, J. (red.) *Lindholmen. Medeltida riksborg i Skåne. Lund Studies in Medieval Archaeology* 17. Stockholm. (s. 19-23)

Sider 4   **Format KOMP**   **Link**

Andersson, K. & Hildebrand, A. 1988. *Byggnadsarkeologisk undersökning. Det murade huset*. Stockholm: Riksantikvarieämbetet. («Byggnadsarkeologi. Metod och målsättning» (s. 9-12)).

4 KOMP

Andrén, A. 1989. State and towns in the Middle Ages. The Scandinavian Experience. *Theory and Society* 18: 585-609.

24 E   https://www.jstor.org/stable/657612?seq=1#page_scan_tab_contents

Andrén, A. 1998. *Between artifacts and texts. Historical Archaeology in Global Perspective*. New York: Plenum Press. (s. 145-176).

31 KOMP

Bolton, J. 2004. What is money? What is a money economy? When did a money

12 KOMP

economy emerge in medieval England? I: Wood, D. (ed.) <i>Medieval Money Matters</i> . Oxford: Oxbow books. (s. 1-12).			
Brink, S. 1999. Social order in the early Scandinavian landscape. I: Fabech, C. & Ringtved, J. (eds.) <i>Settlement and Landscape</i> . Århus: Jutland Archaeological Society (s. 423-439).	5	KOMP	
Crumlin-Pedersen, O. 1991. Ship types and sizes AD 800-1400. I: Crumlin-Pedersen, O. (red.) <i>Aspects of Maritime Scandinavia AD 200-1200</i> . Roskilde: Viking Ship Museum (s. 69-82).	6	KOMP	
Hansen, G. 2015. Sko, kammer og klær. En nedenfra-studie av bergensernes økonomiske evne på 1100-tallet. <i>Vitark</i> 9: 37-51.	12	BOK	
Herschend, F. 1997. Historical or Textual Archaeology. <i>Current Swedish Archaeology</i> 5: 65-77.	13	KOMP	
Jasinski, M.E. 1994. Tracing Crossroads of Shipbuilding Traditions in the European Arctic. In: Westerdahl, C. (ed.): <i>Crossroads in Ancient Shipbuilding</i> . Oxbow Monograph 40. (s. 195-203)	9	KOMP	
Jasinski, M.E og Søreide, F. 2000. Fordums havner og tapte skip – en marinarkeologisk historie. I: Sakshaug, E. og Sneli, J.-A. (red.): <i>Trondheimsfjorden</i> . Trondheim: Tapir forlag. (s. 263-292)	30	KOMP	
Jasinski, M.E & Søreide, F. 2000. The Norse settlements in Greenland from a maritime perspective. In: Lewis-Simpson, S. (ed.): <i>Vinland revisited. The Norse World at the Turn of the First Millennium</i> . Saint John's: Historic Sites Association of Newfoundland and Labrador. (s. 123-132).	10	KOMP	
Johannesen, L. & Eriksson, J.E.G. (red.) 2015. <i>Faglig program for middealderarkeologi. Byer, sakrale steder, befestninger og borger</i> . Oslo: Riksantikvaren. (Kap. 2-7 (s. 15-166)).	115	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/279069
Johnson, M. 1996. <i>An Archaeology of Capitalism</i> . Oxford: Blackwell. ("Introduction" (s. 1-9) and "Conclusion" (s.202-212)).	19	KOMP	
Larsson, S. 2015. Med stadsarkeologin i fortid och samtid. Metodiska utmaningar. <i>Vitark</i> 9: 63-78.	10	BOK	

Lawrence, S. & Shepherd N. 2006. Historical archaeology and colonialism. In: Hicks, D. & Beaudry, M.C. (eds.) <i>The Cambridge Companion to Historical Archaeology</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 69-86).	18	KOMP	
Lebecq, S. 2007. Communication and exchange in northwest Europe. In: Bately, J. & Englert, A. (eds.) <i>Othere's Voyages: A late 9th century account of voyages along the coasts of Norway and Denmark and its cultural context</i> . Roskilde: Viking Ship Museum (s. 170-179).	10	KOMP	
Mayne, A. 2008. On the Edges of History: Reflections on Historical Archaeology. <i>The American Historical Review</i> 113(1): 93-118.	22	E	https://www.jstor.org/stable/40007299?seq=1#page_scan_tab_contents
Melve, L. 2016. <i>Hva er middelalderen</i> . Oslo: Universitetsforlaget. (Introduksjon og Kap. 1 (s. 7-26)).	20	KOMP	
Myhre, B. (red.) 2015. <i>Før viken ble Norge</i> . Vestfold: Vestfold Fylkeskommune. (Kap 14 (s. 133-151)).	15	KOMP	
Nilsson, B. 1996. Från gravfält till kyrkogård. Förändringar och variation i gravskicket. I: Nilsson, B. (red.) <i>Kristnandet i Sverige. Gamla källor och nya perspektiv. Projektet Sveriges kristnande, Publikationer 5</i> . Uppsala. (s. 349-383).	34	KOMP	
Roslund, M. 2005. <i>Människor & Ting. Perspektiv på medeltidens materiella kultur</i> . Lund: Lunds universitet. (s. 1-65)	45	KOMP	
Søreide, F. & Jasinski, M.E. 2005. Ormen Lange: Investigations and Excavations of a Shipwreck in 170m Depth. <i>Oceans 2005</i> . MTS/IEEE, Washington DC. (s. 1-5)	5	KOMP	
Sørheim, H. 2015. The first Norwegian Towns Seen on the Background of European History. I: Baug, I., Larsen J. og Mygland, S.S. (eds.) <i>Nordic Middle Ages – Artefacts, Landscapes and Society. Essays in Honour of Ingvild Øye on her 70th Birthday</i> . Bergen. (s. 301-315).	13	KOMP	
Øye, I. 2015. Fra felt til fag. Hvor står middelalderarkeologien i Norge i dag? <i>Vitark</i> 9: 18-27.	7	BOK	

Antall sider 493

**BLOKK 4:
Jernalderen som arkeologi**

	Sider	Format	Link
Bill, J. & Daly, A. 2012. The Plundering of the Ship Graves from Oseberg and Gokstad: An Example of Power Politics? <i>Antiquity</i> 86(333): 808-824	9	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/S0003598X00047931
Grønnesby, G. 2015. Jernalderens bosetning i Trøndelag. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 119-128).	10	KOMP	
Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 9-18; 69-79; 119-128).	29	KOMP	
Hodges, R. & Whitehouse, D. 1983. <i>Mohammed, Charlemagne and the Origins of Europe</i> . New York: Cornell University Press. (s. 20-176)	130	BOK	
Jørgensen, L. 2002. Kongsgård-kultsted-marked. Overvejelser omkring Tissøkompleksets struktur og funktion. I: Jennbert, K. et al. (red.) <i>Plats och praxis – studier av nordisk förkristen ritual. Vägar till Midgård 2</i> . (s. 215-247).	17	KOMP	
Magnus, B. 2015. Dalemfunnet og dets østlige forbindelser. I: Hedeager, L. og Forseth, L. (red.) <i>Dalemfunnet. Norske Oldfunn XXX</i> . Oslo: Kulturhistorisk Museum. (s. 69-79).	10	KOMP	
Solberg, B. 2000. <i>Jernalderen i Norge</i> . Oslo: Cappelen.	250	BOK	
Storli, I. 2010. Court sites of Arctic Norway: Remains of Thing sites and representations of political consolidation processes in the Northern Germanic worlds during the first millennium AD? <i>Norwegian Archaeological Review</i> 43: 128-144.	8	E	http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00293652.2010.531586

Antall sider 463

BLOKK 5:

Bronsealder som arkeologi

Clottes, J. 2002. <i>World Rock Art</i> . Los Angeles: The Getty Conservation Institute. ("A mysterious art" (s. 1-15).	15	KOMP	
Frei, K.M., et al. 2015. Tracing the dynamic life story of a Bronze Age Female. <i>Scientific Reports</i> 5: 1-7.	6	E	http://www.nature.com/articles/sre10431

- Fyllingen, H. 2003. Society and Violence in the Early Bronze Age: An Analysis of Human Skeletons from Nord-Trøndelag, Norway. *Norwegian Archaeological Review* 36: 27-43. 16 E <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00293650307297>
- Gillis, C., Olausson, D. og Vandkilde, H. 2004. *Dawn of Europe*. Lund: University of Lund. 34 KOMP
 ("The Early and Middle Bronze Age (s. 79-91), "The Late Bronze Age and Urnfield Culture" (s. 92-103), "The Bronze Age" (s. 132-140).
- Goldhahn, J. 2009. Bredarör on Kivik: a monumental cairn with rock art and the history of its interpretation. *Antiquity* 2009: 359-371. 12 E <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/S0003598X00098483>
- Grønnesby, G. 2009. En reise gjennom liv og død, ild og vann. En bronsealders gravruin i Steinkjer. *Vitark* 6: 66-79. 13 KOMP
- Jensen, J. 2002. *Danmarks Oldtid*. København: Gyldendal Forlag. 55 KOMP
 («Solens folk» (s. 273-326)).
- Johansen, Ø.K. 1993. Norske depotfunn fra bronsealderen. *Universitetets oldsaksamling skrifter ny rekke* 15. 16 E <http://www.nb.no/nbsok/nb/49c7f8cbf77fa08f887c3236ec8a7095?lang=no#0>
 (Kapittel 5 (s. 43-77)).
- Kaul, F. 2004. Bronzealderens religion. Studier af den nordiske bronzealders ikonografi. *Nordiske Fortidsminder Serie B*, Bd. 22. København: Det Kgl. Nordiske oldskriftselskab. 35 KOMP
 (Kap. IX (s. 369- 406)).
- Kristiansen, K. 2000. Background to the archaeology. I: K. Kristiansen, K. (ed.) *Europe before History*. Cambridge: Cambridge University Press. 18 KOMP
 (Kap. 2 (s. 18-35)).
- Kristiansen, K. 2013. Religion and society in the Bronze Age. I: Christensen, L.B., Hammer, O. & D. Warburton, D.A. (eds.) *The handbook of religions in ancient Europe*. New York: Routledge. (s.77-92). 15 KOMP
- Ling, J. & Uhnér, C. 2015. Rock art and metaltrade. *Adoranten* 2014: 23-43. 21 E <http://www.rockartscandinavia.com/images/articles/a14ling.pdf>

Løken, T. 1998. Hustyper og sosial struktur gjennom bronsealder på Forsandmoen, Rogaland, Sørvest-Norge. <i>AmS Varia</i> 33: 107-121.	14	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/86085d4c0239d1ef6d09c1e36b2d8799?lang=no#107
Melheim, L. 2013. Fantet det virkelig en bronsealder i Norge? Periferiens rolle revurdert. <i>Fortid</i> nr. 1-2013: 24-35.	12	E	http://www.fortid.no/tidsskrift/download/fortid_1301.pdf
Olsen, B. 1994. <i>Bosetning og samfunn i Finnmarks forhistorie</i> . Oslo: Universitetsforlaget. («Tidlig metalltid» (s. 100-139)).	30	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/076eb8188ec49551cc73427fa0599a04?lang=no#0
Prescott, C. 2012. Third millennium transformations in Norway: modelling an interpretative platform. I: Prescott, C & Glørstad, H. (eds.): <i>Becoming European – The transformation of third millennium Northern and Western Europe</i> . Oxford: Oxbow books. (s. 115-127).	13	KOMP	
Price, T.D. 2015. Ancient Scandinavia. An Archaeological History from the First Humans to the Vikings. Oxford: Oxford University Press. (Chapter 6 (s. 196-250)).	50	BOK	
Sognnes, K. 1994. Ritual landscapes. Toward a Reinterpretation of Stone Age Rock Art in Trøndelag, Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 27(1): 29-50.	21	KOMP	
Sognnes, K. 2003. Bronze Age rock-art and landscape in Trøndelag, Norway. <i>Rock art in landscapes – landscapes in rock art. DKNVS skrifter</i> 2003(4): 85-106.	21	KOMP	
Sognnes, K. 2005. Bronsealderen. I: Bull, I. (red.) <i>Trøndelags historie</i> Bind 1. Trondheim: Tapir. (s. 83-105).	22	KOMP	
Sognnes, K. 2012. Visuell kultur i en overgangsfase – Bergkunst og neolitisering i Trøndelag. I: Sørensen, F.K.L. (red.) <i>Agrarsamfundenes ekspansjon i nord. Symposium på Tanums Hällristningsmuseum, Underslös, Bohuslän, 25.-29. maj 2011</i> . København: Nationalmuseet. (s. 233-243).	10	E	http://nordligeverdener.natmus.dk/fileadmin/user_upload/temasites/nordlige_verdener/ordlige_verdener/Lasse_Sorensen/Agrar_samfundenes_ekspansjon_stor.pdf

Antall sider 449

BLOKK 6:**Steinalder som arkeologi**

Bjerck, H.B. 2000. Stone Age settlement on Svalbard? A re-evaluation of previous finds and the results of a recent field survey. <i>Polar Record</i> 36(197): 97-112.	15	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/008B6247820748330771D94AE64CDECE/S003224740001620Xa.pdf/stone_age_settlement_on_svalbard_a_reevaluation_of_previous_finds_and_the_results_of_a_recent_field_survey.pdf
Bjerck, H.B. 2010. Norwegian Mesolithic Trends: A Review. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 60-106).	40	BOK	
Bjerck, H. B. 2017. Settlements and Seafaring: Reflections on the Integration of Boats and Settlements Among Marine Foragers in Early Mesolithic Norway and the Yámana of Tierra del Fuego. <i>The Journal of Island and Coastal Archaeology</i> 12(2): 276-299.	23	E	http://dx.doi.org/10.1080/15564894.2016.1190425
Blankholm, H.P. 2010. Southern Scandinavia. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) <i>Mesolithic Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. (s. 107-131).	25	BOK	
Breivik, H.M. 2014. Palaeo-oceanographic development and human adaptive strategies in the Pleistocene-Holocene transition: A study from the Norwegian coast. <i>The Holocene</i> , 1-13. DOI: 10.1177/0959683614544061	13	E	http://hol.sagepub.com/content/24/11/1478.full.pdf+html
Callanan, M. 2013. Melting snow patches reveal Neolithic archery. <i>Antiquity</i> 87: 728-745.	18	E	https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/5E844E2F80E4210E77A76A54F23E87C2/S0003598X00049425a.pdf/melting-snow-

[patches-reveal-neolithic-archery.pdf](#)

- Eriksen, B.V. (ed.) 2000. *Flintstudier*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. 85 BOK
(Indledning (s. 9-17), Grundlæggende flintteknologi (s. 37-50), Experimentell flinthugging (s. 59-74), "Chaîne opératoire" (s. 75- 100), Flintsammensætning (s. 101-126), Relativ datering af flintinventarer (s. 127-140), Flintteknologiske attributanalyser (s. 141-156), Slidsporstudier (s. 207-218).
- Glørstad, H. 2009. The northern province? 30 KOMP
The neolithisation of southern Norway. In: Glørstad, H. & Prescott, C. (eds.) *Neolithisation as if history mattered. Processes of Neolithisation in North-Western Europe*. Lindome: Bricoleur Press. (s. 135-168).
- Hjelle, K.L., Hufthammer, A.K. & Bergsvik, K.A. 22 E <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1179/174963106x123188>
2006. Hesitant hunters: a review of the introduction of agriculture in western Norway. *Environmental Archaeology* 11(2): 147-170.
- Price, T.D. 2015. Ancient Scandinavia. An Archaeological History from the First Humans to the Vikings. Oxford: Oxford University Press. 165 BOK
(Chapter 2-5 (s. 31-195)).
- Zvelebil, M. 2010. Innovating hunter-gatherers: The mesolithic in the Baltic. In: Bailey, G. & Spikins, P. (eds.) *Mesolithic Europe*. Cambridge: Cambridge University Press. (s. 18-59). 40 BOK

Antall sider 476

TOTALT ANTALL SIDER PENSUM 2526

Anbefalt tillegglitteratur

- Deetz, J. 1996. In small things forgotten: An archaeology of early American life. New York: Doubleday
- Jasinski, M.E. 2015. Memories of War and Wars on Memories: Painful Heritage of WWII in Norway - Archaeological Surveys 2007-2012. In: Sem, L. & Jasinski, M.E. (eds.) *Painful Heritage. Studies in the Cultural Landscape of the Second World War*. *DKVNS* 2015: 17-44.
- Østmo, E. og L. Hedeager (red.) 2005. *Norsk arkeologisk leksikon*. Oslo: Pax Forlag

Forkortelser

BOK: Studentene kjøper boka selv

KOMP: Tilgjengelig i digitalt kompendium

E: Tilgjengelig i elektronisk utgave på nett

Emner på påbyggingsnivå

ARK2002 – Feltmetodikk og fortolkning

Emneansvarlig: Heidrun Stebergløkken

Studiepoeng: 15

BLOKK 1:

Arkeologisk feltpraksis og analysemetoder

	Sider	Format	Link
Andrén, A. 1986. I städernas undre värld. I: Andrén, A. et al. (red.) <i>Medeltiden och arkeologien. Festskrift til Erik Cinthio</i> . Lund: Lund Studies in Medieval Archaeology 1. (s. 259-269).	10	KOMP	
Banning, E.B. 2000. The Archaeologist's Laboratory. Springer. (Kap 14 "Stratigraphy", s. 257-264).	8	KOMP	
Berg-Hansen, I.M. 2009. Steinalderregistrering. Metodologi og forskningshistorie i Norge 1900-2000 med en feltstudie fra Lista i Vest-Agder. <i>Varia</i> 75. (Kap.6, s. 131-139).	8	KOMP	
Bjerck, H.B. 1995. Forskningsstyrt kulturminneforvaltning på Vega, Nordland. <i>Gunneria</i> 61. (s.22-45 og 164-176).	35	E	https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/271907
Christophersen, A. og Nordeide, S.W. 1994. <i>Kaupangen ved Nidelva: 1000 års byhistorie belyst gjennom de arkeologiske undersøkelsene på folkebibliotekstomten i Trondheim 1973-1985</i> . Oslo: Riksantikvaren. (s. 9-112).	103	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/94e7bb946105d5612ee95db47a493742?lang=no#0
Drewett, P., L., 1999 (ny opplaga 2012). <i>Field Archaeology. An Introduction</i> . Cornwall: UCL Press.	196	BOK	
Eriksdotter, G. 1997. The Stratigraphy of Buildings. Examples of the Methodology of Buildings Archaeology. In: Andersson, H., Carelli, P. & Ersgård,	20	KOMP	

- L. (eds.) *Visions of the Past. Trends and Traditions in Swedish Medieval Archaeology. Lund Studies in Medieval Archaeology* 19. (s. 741-761).
- Forseth, L. 2007. Fly inn i forhistorien. *SPOR* 2007(2): 8-11. 6 E https://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf
- Gero, Joan M. 1996. Archaeological Practice and Gendered Encounters, I Wright, R. P. (red) *Gender and Archaeology*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press (s. 251-280). 29 KOMP
- Gutiérrez, G., Erny, G., Friedman, A., Godsey, M. & Gradoz, M. 2016. Archaeological Topography with small unmanned aerial vehicles. *The SAA archaeological Record* 16(2): 10-13. 3 E http://www.saa.org/Portals/0/SAA/Publications/t_hesaaarchrec/SAA_Record_March2016.pdf
- Hamilton, S., Whitehouse, R., Brown, K. et al. 2006. Phenomenology in practice: Towards a methodology for a 'subjective' approach. *European Journal of Archaeology* 9(1): 31-71. 40 E <http://eja.sagepub.com/content/9/1/31.full.pdf+html>
- Kjellman, E. 2012. *From 2D to 3D - A photogrammetric revolution in archaeology?* (MA avhandling i Arkeologi). UiT The Arctic University of Norway, Tromsø. (Kap 1-3, s. 1-31). 30 E <http://munin.uit.no/handle/10037/4306>
- Larsson, S. 2000. *Stadens dolda kulturskikt*. Lund: Archaeologica Lundensia IX, Kulturhistoriska Museet. (Del IV: «Framställinger av kulturlager och stratigrafi», s. 91-143). 53 KOMP
- Løken, T., Pilø, L. & Hemmendorff, O. 1996. Maskinell flateavdekking og utgravning av forhistoriske jordbruksboplasser. *Ams-Varia* 26. (Kap. 3, s. 13-20). 7 KOMP
- Price, T.D. & Burton, J.H. 2011. *An Introduction to Archaeological Chemistry*. Springer Science+ Business Media. (Chapter 1: «Archaeological Chemistry», s. 1-24). 23 E <http://link.springer.com/book/10.1007%2F978-1-4419-6376-5>
- Reed, S. & Bailey, N. 2000. *Soil Science for Archaeologists*. Florida Agricultural and Mechanical University and Southeast Archaeological Center, NPS. (s. 1-24). 24 KOMP

Riksantikvaren 2015. <i>Veileder: Retningslinjer for gjennomføring av undersøkelsesplikten og budsjettering av arkeologiske registreringer i henhold til kulturminneloven §9. jf. § 10.</i> (Versjon oppdatert 23.11.2015) Oslo: Riksantikvaren. (s. 1-15).	15	KOMP
Stamnes, A.A. & Gustavsen, L. 2014. <i>Archaeological Use of Geophysical Methods in Norwegian Cultural Heritage Management: A Review.</i> In: Posluschny, A.G., Gojda, M. & Kamermans, H. (eds.) <i>A Sense of the Past. Studies in current archaeological applications of remote sensing and non-invasive prospection methods.</i> BAR International Series 2588, Archaeopress. (s. 17-32).	15	KOMP
Waraas, T.A. 2005. Arkeologisk registrering på Baraldsneset Haram kommune. Ormen Lange prosjektet. <i>Kulturhistoriske skrifter og rapporter 1. Kulturavdelinga.</i> Molde: Møre og Romsdal Fylke. (s. 7-13).	6	KOMP

Antall sider 631

BLOKK 2:

Utvalgte kulturminnetyper

	Sider	Format	Link
Asprem, F. 2010. Bronsealderbønder. <i>SPOR</i> 2010(2): 42-43.	2	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2010-2+SPOR_lav.pdf/8a6e9341-c522-478d-9837-d20fcc2e4d50
Bergstøl, J. 2015. Fangstgroper, fangstgraver eller dyregraver? I: Berg-Hansen, I. M. (red.) <i>Arkeologiske undersøkelser 2005-2006.</i> Kristiansand: Portal forlag. (s.136-141).	5	KOMP	
Brendalsmo, J. & Solheim, E. 2012. <i>Rapport for de arkeologiske registreringer i Levanger sentrum, Levanger Kommune, Nord-Trøndelag.</i> NIKU oppdragsrapport 211/2012. (s. 1-57).	57	E	http://www.levanger.kommune.no/Global/prosjekt/sentrumsfredning/rapport_utgravinger_2012.pdf

Bukkemoen, G.B. & Simonsen, M.F. 2009. Graver og kokegroper på Bergerjordet i Sørums. I: Bergstøl, J. (red.) <i>Arkeologiske undersøkelser 2003-2004. Katalog og artikler. Varia 77.</i> Oslo: Kulturhistorisk museum. (s.115-132).	17	KOMP	
Cadamarteri, J. 2016. Torvet i Trondheim før Torvet. <i>SPOR</i> 2016(1): s. 47-49.	2	KOMP	
Cadameteri, J. & Engtrø, D.Ø. 2015. Torvet i Trondheim ca. 1700-1932. <i>SPOR</i> 2015(2): 7-9.	3	KOMP	
Callanan, M. 2008. Steinalderpionerene i Storlidalen. <i>Bøgda vår.</i> Oppdal: Oppdal Historielag. (s.5-14).	9	KOMP	
Damlien, H. Melvold, S. & Persson, P. 2010. Utgravningsmetode. I: Stene, K. (red.) <i>Steinalderundersøkelser ved Rena elv. Gråfjellprosjektet. Bind III. Varia 76.</i> Oslo: Kulturhistorisk museum. (s. 67-72).	5	KOMP	
Ellingsen, E.G. & Grønnesby, G. 2012. Gravene på Lø. Oversikt over hauger og funn. I: Grønnesby, G. (red.) <i>Graver i veien. Arkeologiske undersøkelser E6 Steinkjer. Vitark 8.</i> Akademika forlag. (s. 12-28 og Appendix 1, s.186-197).	11	KOMP	
Grønnesby, G. Bryggestein og kulturlag - spor etter gårdens opprinnelse. <i>SPOR</i> 2014(1): 32-35.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/7291016/2014+nr+1-Bryggestein.pdf/ed49921b-f8b2-47ef-9a8d-6951c88f35a3
Grønnesby, G. 2007. Naustet på Lænn. <i>SPOR</i> 2007(1): 42-46.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_1.pdf/a594a326-886c-4ab7-96cc-b1a1d47976ec
Haug, A. 2007. I Nummedals fotspor. <i>SPOR</i> 2007(2): 28-32.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_2.pdf/540e8dcb-fd1b-48f8-9d59-24151649350a
Henriksen, M.M. & Bryn, H. 2016. Langhus på langhus på Hofstad. <i>SPOR</i> 2016(1): 24-27.	3	KOMP	
Jasinski, M., & Søreide, F. 2016. The Deepest Dig. Ormen Lange Marine	183	BOK	

Archaeology Project 2003-2005 Report and Catalogue. Trondheim: Fagbokforlaget.

Jordhøy, P. 2013. Unikt fangstanlegg - vitne om kløkt og samhandling. <i>SPOR</i> 2013(1): 14-18.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2013-1+SPOR_lav.pdf/2e407b3a-9f5a-49c1-aa0d-855e7c260f11
Kalseth, J. 2014 Steinaldergraver. <i>SPOR</i> 2014(1): 28-31.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2014-1+SPOR+trykkeksport_lav.pdf/5e9ce07a-dfe1-4da9-a2f9-177128d75e33
Pilø, L. 2007. The Fieldwork 1998-2003: Overview and Methods. In: Skre, D. (ed.) <i>Kaupang in Skiringssal. Kaupang Excavation Project Publication Series. Vol. 1. Norske Oldfunn XXII</i> . Århus: Aarhus University Press. (s.143-160).	17	KOMP	
Meling, T. 2008. Lokalitet 58 Håsandén: Bosetnings- og dyrkningsspor fra førromersk jernalder og eldre romertid. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s.335-346).	12	KOMP	
Meling, T. 2008. Jernalder-Middelalder 500 BC-1536 AD. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna</i> . Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s. 601-608).	8	KOMP	
Olsen, J. 2009. Middelalderens trebygninger: spor vi kan forvente å finne. I: Martens, J., Martens, V.V. & Stene, K. (red.) <i>Den tapte middelalder? Middelalderens sentrale landbebyggelse. Varia 71</i> . Oslo: Kulturhistorisk museum. (s. 127-136).	11	KOMP	
Ramstad, M. 2015. Siste kapittel om de norske høyfjellsfonnene? <i>Årbok for</i>	7	E	http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachme

<i>universitetsmuseet i Bergen 2015.</i> Universitetet i Bergen. (s. 54-61).			nts/hoyfjellsfonner-arbok2015.pdf
Reed, I. 2015. Torvet i Trondheim. <i>SPOR</i> 2015(2): 4-6.	3	KOMP	
Sauvage, R. & Møkkelbost, M. 2013. Høvdinghus på Hallem. <i>SPOR</i> 2013(2): 4-8.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/SPOR++2-2013 lav.pdf/029c89b4-9591-4468-8248-12f5062286b0
Skoglund, F., Normann, S. & Grongan, L.A. 2013. Løsfunn, ikke funnløs. <i>SPOR</i> 2013(2): 17-21.	4	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/SPOR++2-2013 lav.pdf/029c89b4-9591-4468-8248-12f5062286b0
Smiseth, M.T. 2006. Dyr i berg – hellemalinger på Tingvoll. <i>SPOR</i> 2006(1): 22-24.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor 2006 1.pdf/337e07d8-5e5b-4888-a1d1-6281b0880d91
Solheim, S. 2013. Undersøkellesmetode og -strategi. I: Solheim, S. & Damlien, H. (red.) <i>E18 Bommestad-Sky. Undersøkelser av lokaliteter fra mellommesolittikum, Larvik kommune, Vestfold fylke</i> . Kristiansand: Portal forlag. (s. 31-41).	10	KOMP	
Solheim, S., Kunskapsstatus og Faglig bakgrunn for undersøkelsene. I: Steinar Solheim (red.) <i>E18 Rugtvedt-Dørdal</i> . Kristiansand: Portal forlag. (s. 29-43).	14	KOMP	
Sognnes, K. 2007. Elgen i gjelet. <i>SPOR</i> 2007(2): 22-24.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor 2007 2.pdf/540e8dcb-fd1b-48f8-9d59-24151649350a
Stenvik, L. 2012. Kopperåa - nytt om kopperverket. <i>SPOR</i> 2012(2): 31-33.	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2012-2+SPOR lav.pdf/e3c453d2-181f-41b2-808e-adf66650f537
Sylvester, M. & Ødegård, Ø. 2010. Broen over elven. <i>SPOR</i> 2010(1): 9-11	3	E	http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/2010-1+SPOR lav.pdf/ba27687

Tuddenham, D. & Skoglund, F. 2007. Til bunns på Hardangervidda. <i>SPOR</i> 2007(1): 24-28.	4	E	9-325a-492d-abcc-78aa13b6ca26 http://www.ntnu.no/documents/10476/62052/spor_2007_1.pdf/a594a326-886c-4ab7-96cc-b1a1d47976ec
Vennatrø, R. 2015. En langveisfarende fra Skaun? <i>SPOR</i> 2015(1): 10-14.	4	KOMP	
Åstveit, L.I. 2005. <i>Arkeologisk registrering på Gossen/Nyhamna Aukra kommune. Ormen Lange prosjektet. Kulturhistoriske skrifter og rapporter 3.</i> Kulturavdelinga, Møre og Romsdal Fylke, Molde. («Lok 34 Håhaugen», s. 21-23).	3	KOMP	
Åstveit, L.I. 2005. <i>Arkeologisk registrering på Gossen/Nyhamna Aukra kommune. Ormen Lange prosjektet. Kulturhistoriske skrifter og rapporter 3.</i> Kulturavdelinga, Møre og Romsdal Fylke, Molde. («Lok 58 Håsanden», s. 110-113).	3	KOMP	
Åstveit, L. I. 2008. Lokalitet 34 Håhaugane. I: Bjerck, H.B. et al. (red.) <i>NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser Ormen Lange Nyhamna.</i> Trondheim: Tapir akademisk forlag. (s. 187-195).	8	KOMP	

Antall sider 440

BLOKK 3:

Feltundersøkelser og arkeologisk forskning

	Sider	Format	Link
Berggren, Å. 2014. Development of Reflexive Approaches in Archaeology. In: Smith, C. (ed.) <i>Encyclopedia of Global Archaeology.</i> Springer Link. (s. 6249-6257).	8	KOMP	
Bintliff, J. 2004. Experiencing Archaeological Fieldwork. In: Bintliff, J. (ed.) <i>A Companion to Archaeology.</i> Oxford: Blackwell Publishing. (Chapter 21, s.397-405).	9	KOMP	

- Bjerck, H.B. 2005. Kulturminner fra oldtid og middelalder. I: Holme, J. (red.) *Kulturminnevern. Lov, forvaltning, håndhevelse*. Bind 1. Økokrim, 2. utgave. (Kap. 2.1, s.32–55). 14 KOMP
- Gundersen, J. 2015. Forvaltningsarkeologi og forskningspublisering. En kvantitativ analyse av tidsskriftene Norwegian Archaeological Review, Viking og Primitive tider. *Viking* LXXVIII: 239-260. 21 KOMP
- Gustafson, L. 2016. *Møter på Veien: Kultuplass gjennom 1500 år. Et maktsenter på Ringerike i eldre jernalder*. Kristiansand: Portal forlag. (Kap. 2 & Kap. 3, s. 11-24) 13 KOMP
- Norberg, E. & Fossum, B. 2011. Traditional knowledge and cultural landscape. In: Porsanger, J. & Guttorm, G. (eds.) *Working with Traditional Knowledge: Communities, Institutions, Information Systems, Law and Ethics. Writings from the Árbediehtu Pilot Project on Documentation and Protection of Sami Traditional Knowledge. Dieđut*. 2011(1): 193–223. 30 E https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/177065/11/Diedut-1-2011_ErikNordberg_BirgitFossum.pdf
- Rognsaa, Aa. 2016, 3.utg. *Kunsten å skrive godt*. Universitetsforlaget. Kap 2, s. 38-74. 36 KOMP
- Rolfen, P. 2006. Blikket bakover og framover. I: Glørstad, H., Skar, B. & Skre, D.(red.) *Historien i forhistorien: Forskrift til Einar Østmo på 60-årsdagen. Kulturhistorisk museum Skrifter* 4: 399-414. 15 KOMP
- Roosevelt, R., Cobb, P., Moss, E., Olson, B.R. & Ünlüsoy, S. 2015. Excavation is ~~Destruction~~ Digitization: Advances in Archaeological Practice. *Journal of Field Archaeology* 40(3): 325-346. 21 E <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1179/2042458215Y.0000000004>
- Schnapp, A. 1993. *Discovery of the Past*. London: British Museum Press. ("Introduction: Archaeology and the presence of the past", s. 11-37). 26 KOMP

Antall sider 193

BLOKK 4:

Feltarkeologiske ferdigheter

	Sider	Format	Link
Gansum, T.; Jerpåsen, B. G.; Keller, C., 1997. Arkeologisk landskapsanalyse med visuelle metoder. <i>AmS-Varia 28</i> , Arkeologisk museum i Stavanger, 1-56.	56	E	http://am.uis.no/getfile.php/1321303/Arkeologisk%20museum/publikasjoner/GANSUM_T.pdf
Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvaren: <i>Landskapsanalyse. Framgangsmåte for vurdering av landskapskarakter og landskapsverdi</i> . Versjon februar 2010. Aurland Naturverkstad AS. (s. 1-14).	14	E	https://www.austagderfk.no/contentassets/1962096053c040a9ad75a609db57cdaa/framgangsmteforvurderingavlandskapskakteroglandskapsverdi_24.2.2010..pdf
Myrvoll, E.R. 2010. Når arkeologi møter lokal kunnskap – etiske implikasjoner. <i>Nordisk museologi 2010</i> , s.78-95.	17	E	http://www.nordiskmuseologi.org/Gamle%20numre/nm2010-1.pdf

Antall sider 87

TOTALT ANTALL SIDER 1351

Anbefalt tilleggslitteratur

UNESCO: Manual for Activities directed at Underwater Cultural Heritage	E		http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002207/220708e.pdf
--	---	--	---

Forkortelser

BOK: Studentene kjøper boka selv

KOMP: Tilgjengelig i digitalt kompendium

E: Tilgjengelig i elektronisk utgave på nett

ARK2003 – Bacheloroppgave i arkeologi

Emneansvarlig: Terje Brattli

Studiepoeng: 15

	Sider	Format	Link
Rienecker, L. og Jørgensen, P.S. 2013. <i>Den gode oppgaven: Håndbok i oppgaveskriving på universitet og høyskole</i> . 2. utg. Bergen: Fagbokforlaget. (Hele boka)	300	BOK	

Selvvalgt pensum ca
1000
TOTALT ANTALL SIDER ca.
1300

Emner på masternivå

ARK3002 – Arkeologisk feltmetodikk, kuratering og fortolkning

Emneansvarlig: Heidi Mjelva Breivik
Studiepoeng: 15

Blokk 1: Feltmetode og kuratering

	Sider	Format	Link
Barton, K., Stenvik, L. and Birgisdottir, B. 2009. A Chieftain's Hall or a Grave: Ground Penetrating Radar in an Archaeological Geophysics Survey to Target the Excavation of a Cropmark near Stiklestad, Nord-Trondelag, Norway. In: Gómez, R. et al. (eds.) <i>Proceedings of the 5th International Workshop on Advanced Ground Penetrating Radar IWAGPR2009, 27th–29th May 2009, University of Granada. Granada, Spania.</i> (s. 159–164).	5	KOMP	
Christophersen, A. og Jondell, E. 1988. Feltundersøkelsene 1973–85. <i>Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser nr. 13, del 1. Utgraving, kronologi og bebyggelsesutvikling.</i> Riksantikvaren, Utgravingskontoret for Trondheim. (s. 9–37).	29	KOMP	
Connolly, D. 2008. Short Guide to Field Survey, Field Walking and Detecting Survey. (Revidert utgave). <i>BAJR Practical Guide Series, October 2008.</i> (Hele heftet).	28	E	http://www.bajr.org/BAJRGuides/15.%20Field%20Survey%20-%20Land%20Survey,%20Fieldwalking%20and%20Metal%20Detecting/ShortGuidetoFieldSurvey.pdf
Cuenca-Garcia, C. 2015. Inorganic Geochemical Methods in Archaeological Prospection. In: Sarris, A. (ed.) <i>Best Practices of GeoInformatic Technologies for the Mapping of</i>	10	KOMP	

- Archaeolandscapes. Oxford: Archaeopress, s. 219–229.
- FELTPERMAN - Rutiner for arkeologisk feltarbeid ved NTNU Vitenskapsmuseet. 20 E <https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Rutiner+for+arkeologisk+feltarbeid+ved+NTNU+Vitenskapsmuseet>
- Gustavsen, L. 2014. Archaeological Geophysics in Norwegian Funerary Archaeology. In: Sellevold, B.J. (ed.) *Old Bones. Osteoarchaeology in Norway: Yesterday, Today and Tomorrow*. Oslo: Novus Forlag. (s. 261–276). 16 KOMP
- Heron, C. 2001. Geochemical Prospecting. In: Brothwell, D.R. and Pollard, A.M (eds.) *Handbook of Archaeological Sciences*. London: John Wiley & Sons (s. 565–573). 9 KOMP
- Hodder, I. 1999. *The Archaeological Process. An Introduction*. Oxford: Blackwell Publishing. (Ch. 5 Towards a reflexive method, s. 80-104) 25 KOMP
- Indrelid, S. 2009. *Arkeologiske undersøkelser i vassdrag. Faglig program for Sør-Norge*. Riksantikvaren. (Hele boka). 150 BOK <http://www.riksantikvaren.no/Tema/Arealplanlegging/Energi-og-vassdrag/Arkeologiske-undersokelser-i-vassdrag.-Faglig-program-for-Soer-Norge> (boka er gratis og bestilles fra postmottak@ra.no)
- Linderholm, J. 2007. Soil Chemical Surveying: A Path to a Deeper Understanding of Prehistoric Sites and Societies in Sweden. *Geoarchaeology* 22(4): 417–438. 21 E <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/gea.20159/abstract>
- Lucas, G. 2001. *Critical approaches to fieldwork. Contemporary and historical archaeological practice*. London: Routledge. (Hele boka). 214 BOK
- Melvold, S. og Persson, P. 2014. *Vestfoldbaneprosjektet. Arkeologiske undersøkelser i forbindelse med ny* 46 KOMP

- jernbane mellom Larvik og Porsgrunn. Bind 1.* Oslo: Portal forlag. (s. 58–104).
- Nordeide, S.W. 1988. Relativ kronologi og faseinndeling. *Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser nr. 13, del 1. Utgraving, kronologi og bebyggelsesutvikling.* Riksantikvaren, Utgravingskontoret for Trondheim. (s. 38–61). 24 KOMP
- Risbøl, O. & L. Gustavsen, 2016. *Håndbok. Bruk av luftbåren laserskanning (lidar) i arkeologien.* Riksantikvaren, august 2016. (s. 1–61). 55 E <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2404006>
- Risbøl, O., H. Amundsen, O.M. Bollandås, & A. Nesbakken, 2011. *Flybåren laserskanning til bruk i forskning og til forvaltning av kulturminner og kulturmiljøer. Dokumentasjon og overvåking av kulturminner. NIKU Oppdragsrapport 45/2011, Oslo.* (s. 1–45). 40 E https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/175814/hoeyteknologi_flybaaren_laserskanning.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Sease, C. 1995. First aid treatment for excavated finds. In: Price, N.P.S. (ed.) *Conservation on Archaeological Excavations. With particular reference to the Mediterranean area.* Rome: ICCROM. (Chapter 4, s. 29–44). 16 KOMP
- Sease, C. 2000. Conservation of archaeological materials. In: Ellis, L. (ed.) *Archaeological Method and Theory: An Encyclopedia.* London: Garland Publishing. (s. 120–124). 5 E <http://lib.myilibrary.com/Open.aspx?id=28853>
- Solli, B. og Stamnes, A.A. 2013. Geofysiske undersøkelser av kirkegårder, kirketufter og svartjord på Veøya i Romsdal. *Viking* 76: 181–202). 22 KOMP
- Solli, B. 2015. Ytringer om ting, samlinger og forskning – Over Ævne I og II? I: Risvaag, J.A., Berge, R. og Brattli, T. (red.) *Inn i fortida - ut i verden - i museet! Festskrift til Axel Christophersen. Vitark* 9. Trondheim: Museumsforlaget. (s. 130–137). 8 KOMP
- Stubbs, J.H. 1995. Protection and presentation of excavated structures. In: Price, N.P.S. (ed.) *Conservation on*

Archaeological Excavations. With particular reference to the Mediterranean area. Rome: ICCROM. (s. 73–89).

Antall sider 760

Blokk 2:

Arkeologiske kulturminner, gjenstandstyper og konstruksjonsspor

	Sider	Format	Link
Austrheim, G., Hjelle, K., Sjögren, P., Stene, K. og Tretvik, A.M. 2015. <i>Fjellets kulturlandskap. Arealbruk og landskap gjennom flere tusen år. DKNVS Skrifter</i> 2015, nr. 3. Trondheim: Museumsforlaget. (Hele boka).	200	BOK	
Bjerck, H.B. (red.) Åstveit, L.I., Meling, T., Gundersen, J., Jørgensen, G. og Normann, S. 2008. <i>Ormen Lange Nyhamna. NTNU Vitenskapsmuseets arkeologiske undersøkelser.</i> Trondheim: Tapir Akademiske forlag. (Kap. 5, s. 548–600).	53	BOK	(Boka er tilgjengelig på IAK)
Callanan, M. 2015. Chronological patterns among archaeological finds from snow patches in Central Norway 1914-2011. In: Indrelid, S., Hjelle, K.L. and Stene, K. (eds.): <i>Exploitation of outfield resources. Universitetsmuseet i Bergen skrifter</i> nr. 32 (s. 55–68).	14	KOMP	
Diinhof, S., Ramstad, M. og Slinning, T. (red.) 2013. Jordbruksbosetningens utvikling på Vestlandet. Kunnskapsstatus, presentasjon av nye resultater og fremtidige problemstillinger. <i>UBAS, Universitetet i Bergen Arkeologiske Skrifter</i> 7. (Hele boka).	228	BOK	
Fjellheim, S. 1999. <i>Samer i Rørostraktene</i> (s. 13– 31, 145–177, 291–297). Snåsa: S. Fjellheim	59	E	http://www.nb.no/nbsok/nb/008fded1a890124e1da8e99409bf1ab1?index=1#0
Fretheim, S.E. 2005. Mesolittiske kokegroper? <i>De gåtefulle kokegroper. Varia</i> 58: 223–232.	10	KOMP	
Grønnesby, G. 2005. Fra stolpehull til hushold. Utgravninger av hustomter på Kvenild, Trondheim 1998. I: Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005.	10	KOMP	

Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia 43: 97-107.

Grønnesby, G. 2009. En reise gjennom liv og død, ild og vann. En bronsealders gravruin i Steinkjer. *Vitark 6*. (s. 66–77).

Gustafson, L. 2005. Om kokegroper i Norge. *De gåtefulle kokegroper. Varia 58: 103–134.*

Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. *Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia 43*. (s. 9–168).

160 E <http://am.uis.no/publikasjoner/ams-varia/publiserte-ams-varia/ams-varia-43-article77116-16210.html?s=16210>

Nyland, A.J. 2015. Hvordan gjenkjenne et steinbrudd fra steinalder? *Nicolay (2015)124: 51–61.*

Pettersen, K. 1983. *Øvre Glomma: arkeologiske undersøkelser 1982 i forbindelse med konsesjonssøknad. Rapport arkeologisk serie 1983:1.*

Trondheim: Det Kgl. Norske videnskabernes selskab, Museet. (s. 5–16, 35–39, 63–77).

Rønne, P. 2005. Arkæologiske undersøgelser forud for bygningen af ny E6 gennem Melhus, Sør-Trøndelag. I: Høgestøl, M., Selsing, L., Løken, T., Nærøy, A.J. og Prøsch-Danielsen, L. (red.) 2005. *Konstruksjonsspor og byggeskikk – metodikk, tolkning og forvaltning. Ams-Varia 43: 87–96.*

Stenvik, L. F. 2001. *Skei – et maktsenter fram fra skyggen. Vitark 2*. Trondheim: NTNU Vitenskapsmuseet. (Hele boka).

65 BOK (Boka er tilgjengelig på IAK)

Antall sider 884

Blokk 3:

Handling og samhandling i kulturminneforvaltningen

Glørstad, H. 2013. Innledende betraktninger om forholdet mellom forskning og forvaltning i norsk arkeologi. *Primitive tider 15: 95–100.*

Hellqvist, M. og Östergren, M. 2011. *Ett plundrat kulturarv. Att motverka och förebygga plundring av fornlämningar.*

20 KOMP

<i>Rapport 30 november 2011.</i> Länsstyrelsen i Gotlands län. Maixner, B. 2016. Metallsøkerprosjektet Missingen/Åkeberg – et samarbeidsprosjekt mellom forvaltningen og frivillige rundt en storgård fra jernalderen. In: Martens, J. and Ravn, M. (eds.) <i>Pløyejord som kontekst. Nye utfordringer for forskning, forvaltning og formidling.</i> <i>Artikkelsamling. Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.</i> Oslo: Portal. (s. 133–146).	14	KOMP	
NTNU Vitenskapsmuseet 2010. Høringsuttalelse – Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner og kulturmiljøer 2010– 2020.	13	KOMP	
Petersson, H. 2013. Forskninginitierad förvaltning och förvaltningsinitierad forskning. <i>Primitive tider</i> 15: 113–120.	8	KOMP	
Rasmussen, J.M. 2014. Securing Cultural Heritage Objects and Fencing Stolen Goods? A Case Study on Museums and Metal Detecting in Norway. <i>Norwegian Archaeological Review</i> 47(1). (s. 83–107).	25	KOMP	
RIKSANTIKVAREN 2010: Strategisk plan for forvaltning av arkeologiske kulturminner 2010-2020 – Høringsutkast.	19	E	http://www2.sffj.no/sff/k2pub.nsf/viewAttachments/C1256B3B0048DA1DC125779F004194E6/\$FILE/10034670.PDF
Ringstad, B. 2013. Forskning i regionalforvaltningen? <i>Primitive tider</i> 15: 101–112.	12	KOMP	
Sommerseth, I. 2013. Realising the Gap! Fra aktuell kunnskapsproduksjon til grenseforvaltning. <i>Primitive tider</i> 15: 133–140.	8	KOMP	
Åstveit, L.I. 2013. Made in Hong Kong. Samlebåndsarkeologi eller norsk håndsaum? Profitt, kvalitet eller bare et hår i suppen? <i>Primitive tider</i> 15: 121–132.	12	KOMP	

Antall sider 137

TOTALT ANTALL SIDER PENSUM 1781

Anbefalt tillegglitteratur

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 2000. Verdier i Gaula, Midtre Gauldal kommune i Sør-Trøndelag. <i>VVV-rapport</i> 2001-22. Trondheim: Direktoratet for naturforvaltning / Norges vassdrag- og energidirektorat.	52	E	http://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/201600028/1663852
Harbison, P. 1992. <i>Guide to National and Historic Monuments of Ireland</i>	350	BOK	
Mitchell, F. and Ryan, M. 1997. <i>Reading the Irish landscape</i> . Dublin: Town House.	400	BOK	
RIKSANTIKVAREN Forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven		E	http://www.lovdata.no/for/sf/md/md-19790209-8785.html
Stout, G. <i>Newgrange and the Bend of the Boyne</i> . Cork: Cork University Press.	236	BOK	

Europastudier

Emner på påbyggingsnivå

EUR2915 – Den europeiske integrasjonens historie

Emneansvarlig: Lise Rye

Studiepoeng: 7,5

Desmond Dinan (2014). *Europe Recast. A History of European Union*. London: Lynne Rienner Publishers (2nd edition). ISBN 978-1-62637-071-5

Tony Judt (2011). *A Grand Illusion? An Essay on Europe*. New York: New York University Press. ISBN 978-0-8147-4358-4

Wolfram Kaiser, Antonio Varsori (eds.) (2010). *European Union History. Themes and Debates*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. ISBN:978-0-230-23270-9

Historie

Emner på basisnivå

HIST1500 – Nyere historie etter ca. 1750

Emneansvarlig: Espen Storli

Studiepoeng: 22,5

Emnet gir en grunnleggende innføring i viktige sosiale, økonomiske og politiske prosesser i norsk og internasjonal historie fra ca. 1750. Et viktig mål er å se norsk, europeisk og global historie i sammenheng, samt å skape en forståelse av at historien kan betraktes fra ulike perspektiver. Tilnærmingen i emnet er bredt samfunnshistorisk, og det tar sitt utgangspunkt i opplysningstiden og de store omveltningene fra slutten av 1700-tallet. Viktige temaer som blir tatt opp, er den industrielle revolusjonen, nasjonalisme i Europa, europeisk ekspansjon og imperialisme, de store krigene, omveltningene og menneskelige katastrofene i første halvdel av det 20. århundre, den politiske og økonomiske utviklingen i mellomkrigstida, den kalde krigen, transnasjonale prosjekter av typen europeisk integrasjon, avkolonialisering, kvinnefrigjøring, Midtøsten og økonomisk og kulturell globalisering. En sentral tilnærming i gjennomgangen av norsk historie i perioden, er å se hvordan viktige internasjonale tendenser og hendinger virker inn på norske forhold

Pensum

	Antall sider
<i>Norsk historie</i>	
Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo, <i>Norsk historie 1537-1814</i> , Universitetsforlaget, 3. opplag, 2015, kapittel 18, s. 364-377	13
Jan Eivind Myhre, <i>Norsk historie 1814-1905</i> , Samlaget, 2. utgave, 2015	300
Ola Svein Stugu, <i>Norsk historie etter 1905</i> , Samlaget, 2. utgave 2018	320
Ståle Dyrvik, <i>Året 1814</i> , Samlaget 2005	112
<i>Verdenshistorie</i>	
R.R., Palmer, Joel Colton og Lloyd Kramer: <i>A History of Europe in the Modern World</i> , 12. utgave, McGraw-Hill 2020, (kap. 8-26: s. 309-1072)	763
Tore Linné Eriksen, <i>Globalhistorie 1750-1900</i> , Cappelen 2010	463
Hilde Henriksen Waage, Rolf Tamnes, Hanne Hagtvedt Vik (red.), <i>Krig og fred i det lange 20. Århundre</i> , Cappelen 2013	369
	Totalt 2340

HIST1550 – Nyere historie etter ca. 1750 II

Emneansvarlig: Espen Storli

Studiepoeng: 15

Emnet gir en grunnleggende innføring i viktige sosiale, økonomiske og politiske prosesser i norsk og internasjonal historie fra ca. 1750. Et viktig mål er å se norsk og

internasjonal historie i sammenheng, samt å skape en forståelse av at historien kan betraktes fra ulike perspektiver. Tilnærmingen i emnet er bredt samfunnshistorisk, og det tar sitt utgangspunkt i opplysningstiden og de store omveltningene fra slutten av 1700-tallet. Viktige temaer som blir tatt opp, er den industrielle revolusjonen, nasjonalisme i Europa, europeisk ekspansjon og imperialisme, de store krigene, omveltningene og menneskelige katastrofene i første halvdel av det 20. århundre, den politiske og økonomiske utviklingen i mellomkrigstida, den kalde krigen, transnasjonale prosjekter av typen europeisk integrasjon, avkolonialisering, kvinnefrigjøring, og økonomisk og kulturell globalisering. En sentral tilnærming i gjennomgangen av norsk historie i perioden, er å se hvordan viktige internasjonale tendenser og hendinger virker inn på norske forhold.

Pensum	Antall sider
<i>Norsk historie</i>	
Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo, <i>Norsk historie 1537-1814</i> , Universitetsforlaget, 3. opplag, 2015, kapittel 18, s. 364-377	13
Jan Eivind Myhre, <i>Norsk historie 1814-1905</i> , Samlaget, 2. utgave, 2015	300
Ola Svein Stugu, <i>Norsk historie etter 1905</i> , Samlaget. 2. Utgave, 2018	320
Ståle Dyrvik, <i>Året 1814</i> , Samlaget 2005	112
<i>Verdenshistorie</i>	
R.R., Palmer, Joel Colton og Lloyd Kramer: <i>A History of Europe in the Modern World</i> , 12. utgave, McGraw-Hill 2020, (kap. 8-26: s. 309-1072)	763
	Totalt 1508

Emner på påbyggingsnivå

HIST2005 – Teknologi og vitenskapshistorie

Emneansvarlig_ Thomas Brandt

Studiepoeng: 7,5

Tema: Vitenskapen, teknologien og havet.

I dette emnet tar vi for oss hvordan vitenskap og teknologi har bidratt til utviklingen av samfunnet over et langt tidsspenn. Emnet krever ingen tekniske eller naturvitenskapelige forkunnskaper, men gir innsikt i hvordan teknologi og vitenskapelig kunnskap er produkter av menneskelige handlinger, sosiale forhold, økonomi og kultur.

Våren 2020 vil emnet HIST2005 særlig rette søkelyset mot havet som tema.

Verdenshavet, eller jordens mange ulike hav, har generelt fått liten oppmerksomhet i

historie. Men havet som næringsvei, som transportåre og som slagmark har stått i sentrum for mange viktige historiske prosesser. I dag ser vi at havet både er i krise som følge av overfiske, forurensning og klimaendring, og som et sted hvor en leter etter fremtidens løsninger på matvareforsyning, energi- og miljøspørsmål. Havet er altså både truet og en mulig redning. Vitenskap og teknologi står sentralt i disse forståelsene, slik de også har gjort i et langt historisk perspektiv.

Opplegget for dette temaet tar utgangspunkt i 12 x 2 timers ukentlige undervisningsøkter. Emnet vil ha følgende inndeling: Den første delen gir en generell innføring i sentrale deler av teknologi- og vitenskapshistorie som fag. Forståelsen av fremveksten av moderne samfunn basert på ekspertkunnskap vil stå sentralt i denne delen. Her vil også de overordnede kunnskapsmålene med emnet innfris, i form av forelesninger preget av studentaktivitet.

Deretter kommer en tematisk fordypning i ulike aspekter ved havets teknologi- og vitenskapshistorie. I denne delen vil vi knytte sterkt an til pågående, tverrfaglige forskningsaktivitet, blant annet med prosjektet *The high seas and the deep oceans: Representations, resources and regulatory governance* som referanseramme. Se www.ntnu.edu/3roceans for nærmere beskrivelse av prosjektet. Kronologisk vil temaet spenne over tre perioder, 1500-1800-tallet, 1800-1900-tallet og 1900 til i dag. Vekten vil her ligge på moderne tid. Geografisk vil temaet spenne globalt, om enn med et tyngdepunkt rundt Nord-Atlanteren og norske farvann. Det gir anledning til å utforske ulike utviklingsløp når det gjelder teknologi og vitenskap av betydning for hvordan havet er blitt brukt, inndelt og forstått. Internasjonal regulering av havressurser vil stå sentralt i denne tematiske delen.

Undervisningsformer: Vi vil bruke en blanding av studentgruppearbeid rundt konkrete tekster, bilder, databaser og andre kildetyper, og ulike varianter av forelesninger. Målsettingen er å gjøre emnet forskningsbasert gjennom å involvere studentene i problemstillinger knyttet til forskningsprosjektet. Vi legger opp til en større (4-6 s.) eller to mindre skriftlige øvingsoppgaver.

Thomas Brandt har ansvar for undervisningen. Andre fagpersoner tilknyttet prosjektet kan også være aktuelle å trekke inn.

Pensum:

Bøker:

Martin Kohlrausch og Helmuth Trischler: *Building Europe on Expertise – Innovators, Organizers, Networkers*, (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014): s. 1–205.

John V. Pickstone: *Ways of Knowing – A New History of Science, Technology and Medicine*, (Chicago: The University of Chicago Press, 2001): s. xi-188.

Helen Rozwadowski: *Vast Expanses. A History of the Ocean*, (London: Reaction books, 2018.) Hele boka (264 s. inkl. referanser og bilder).

Artikler, kapitler og andre tekster:

*Thomas Brandt og Ola Nordal, «Kapittel 6: Akademisk mangfold og motsetninger i mellomkrigstiden», i Brandt og Nordal, *Turbulens og tankekraft. Historien om NTNU*, (Oslo: Pax forlag, 2010) s. 155-186.

*Pål Christensen: «Fra kanonfiske til katastrofe.» I Pål Christensen et al. *Havet fisken og oljen: 1970 – 2014*, bind 4 i Nils Kolle (red), *Norges fiskeri- og kysthistorie* (Bergen: Fagbokforlaget, 2014): s. 15 – 31

Kari Tove Elvbakken og Annette Lykknes. «Relationships between Academia, State and Industry in the Field of Food and Nutrition: The Norwegian Chemist Sigval Schmidt-Nielsen (1877–1956) and His Professional Roles, 1900–1950». *Centaurus* 58, nr. 4 (2016): 257–80.

Carmel Finley og Naomi Oreskes. “Maximum Sustained Yield: A Policy Disguised as Science”. *ICES Journal of Marine Science* 70, no. 2 (1 March 2013): 245–50.

Leo Marx: “Technology: The Emergence of a Hazardous Concept.” *Technology & Culture*, Vol. 51, 2010, pp 561–577.

Arvid Pardos tale til FN's generalforsamling, 1967 (primærkilde)

*Gard Paulsen: *Alltid Rabi! Jens Glad Balchen og den kybernetiske tenkemåten* (Bergen: Fagbokforlaget, 2019): s. 12-23, 282 – 320.

James A. Secord: “Knowledge in Transit”. *Isis*, Vol. 95, No. 4 (December 2004), pp. 654–672

*Andreas Tjernshaugen: *Hvaleventyret* (Oslo: Kagge Forlag, 2018): 161 – 189.
Birgitte Van Tiggelen og Annette Lykknes, «The Women behind the Periodic Table», *Nature*, 31 January 2019, Vol. 565, pp. 559–561.

Tom Wolfe: “The Tinkerings of Robert Noyce: How the Sun Rose on the Silicon Valley.” *Esquire Magazine*, desember 1983.

HIST2006 – Musikk, identitet og sosi-kulturell kommunikasjon 800 – 1600

Emneansvarlig: Roman Hankeln

Studiepoeng: 7,5

I sine avhandlinger om den ideale staten behandlet de greske filosofene Platon og Aristoteles sanger og instrumentalmusikk som viktige temaer. Allerede den antikke verden rundt 400 f. Kr. hadde nemlig skjønnet at musikk virker direkte på menneskets emosjoner og må derfor anses som et sterk uttrykks- og påvirkningsmiddel i samfunnet. Moderne psykologisk og musikkhistorisk forskning kan bare understreke at de eldgamle forfattere hadde rett. Musikk er et maktfull instrument i sosial og kulturell kommunikasjon – og dermed også et viktig tema for historikere. Seminaret fokuserer på en tidsperiode av europeisk historie hvor interaksjonen mellom samfunn, kultur og musikk kommer særlig tydelig til syne: nemlig i løpet av middelalderen og renessansen, ca. 800–1600. I denne tidsperioden nådde utviklingen av den vestlige musikken første høydepunkter av teknisk og innholdsmessig kompleksitet. Den ble skapt, framført og overlevert av høy utdannede profesjonelle (som oftest: geistlige) og var håndverksmessig av ypperste kvalitet.

Når slike musikkstykker ble framført i løpet av gudstjenester, kroninger og andre storslagne offentlige anledninger skjedde det ikke minst for å artikulere samfunnets verdier og idealer. Noen stykker tematiserer ikke noe mindre enn samfunnets posisjon i (frelses-)historien, forholdet mellom et kristelig samfunn, Gud og hans helgener. Denne musikken må betraktes som en vesentlig plattform for å utrykke og å stadfeste samfunnets identitet. Samtidig fikk musikk betydningen av et verdifull og effektiv status-symbol, like som arkitektur, maleri og skulptur. Mange framtidsorienterte europeiske herskere investerte betydelige summer for å opprettholde et kostbar apparat av sangere og instrumentalister ved sine hoff. Som mesener og patroner av berømte komponister benyttet de seg av musikkens makt for å fremme sitt offentlige politiske *image*. Produksjon og utøvelse av musikk, også kirkemusikk, hadde i slike kontekster (nesten) ikke noen annen funksjon enn å signalisere det kulturelle potensialet av makthaverne som betalte for det – og det som oftest i skarp konkurranse med andre hoff.

Konkret berører seminaret blant annet de følgende temaer: 1. Gregoriansk sang som element av karolingernes (stor)maktpolitikk rundt 800. – 2. Musikkens rolle i framstillingen av samfunnshierarkiet og konge-embetet i løpet av kroninger i 1000-tallet. – 3. Framstillingen av ideal politisk styre i kirkemusikken for hellige herskere: Officiene til ære av Olav av Norge, Louis IX av Frankrike, og keiser Heinrich II. av det tysk-romerske riket. – 4. Musikk som medium av politisk satire (*Le Roman de Fauvel*). – 5. Storslagen musikk for offentlig maktrepresentasjon: Guillaume Dufays motett til innvielsen av domkirken i Firenze 1436. – 6. «Patronage»: Kirken og fyrster som støttespillere av musikkproduksjon og musikkutøvelse i Paris, Roma og Nord Italia i 1500-tallet.

For deltakelsen i seminaret er musikkhistoriske forkunnskaper nyttige, men ikke nødvendige. I avhengighet av kursets sammensetning gjennomføres seminaret enten på engelsk eller på norsk. Forutsetninger for å kunne ta eksamen i emnet: Obligatorisk oppmøte. Deltakerne skriver en øvingsoppgave om et tema de kan velge selv eller fra en liste og framstiller innholdet i et kort muntlig presentasjon i løpet av seminaret.

Pensum

Den foreliggende pensumlisten inneholder bare litteraturen som er obligatorisk for alle deltakere. Temaene og litteratur til de individuelle essayer/presentasjoner velges fra en separat liste som gjøres tilgjengelig i løpet av seminaret.

The following syllabus contains only that literature which is mandatory for all participants. Topics and literature for the individual essays/presentations will be chosen from a separate list which will be made available during the seminary.

AR: Arbeidstekst. Finnes i kompendiet (tilgjengelig i et digitalt kompendium på Blackboard).

AR: Working text. Part of the syllabus («kompendium», available on Blackboard).

Lecture Tema / Topic

1, 2 **I Innføring: utviklingstrekk og resultater i den vestlige musikken i middelalder og renessanse / I Introduction: developments and results in Western Medieval and Renaissance music**

Bakgrunnstekst (opsjonal, men anbefales): / Backgroundtext (optional, but recommended):

- Lecture Tema / Topic**
Wright, Craig / Simms, Bryan (eds.), *Music in Western Civilization*, Thomson Schirmer, Belmont etc. 2006, chapters 3, 6, 11, 14, 15, 21.
- 3, 4 **II Karolingisk politikk som bakgrunn av romersk latinsk liturgi og kirkemusikk / Carolingian politics as background for Roman Latin liturgy and ecclesiastical music**
Arbeidstekster: / Working texts:
– Rankin, Susan, ‘Carolingian music’, Rosamond McKitterick, *Carolingian Culture: Emulation and innovation*, Cambridge 1994, s. 274 – 292. 19 AR
– Wright, Craig, ‘The shape of the liturgy in the Late Middle Ages’, Wright, Craig, *Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500 - 1550*, Cambridge 1989, s. 98 – 139. 42 AR
- 5 **III Musikk og kroninger / Music and coronations**
Arbeidstekst: / Working text:
– Wright, Craig, ‘The Carolingian *Laudes regiae*’, Wright, Craig, *Music and ceremony at Notre Dame of Paris 500–1550*, Cambridge 1989, s. 198–206. 7 AR
- 6 **IV Helgenkult, politiske verdier, samfunn og musikk 1000–1300 / Saints’ cult, political values, society and music 1000–1300**
IV.1 Olavsoffisiet / St. Olaf’s office
Arbeidstekst: / Working text:
– Iversen, Gunilla, ‘Transforming a Viking into a Saint: the Divine Office of St. Olav’, Fassler, Margot E./Baltzer, Rebecca A. (ed.), *The Divine Office in the Latin Middle Ages: Methodology and Source Studies, Regional Developments, Hagiography*, Oxford 2000, 401 – 429. 29 AR
- 7 **IV.2 Offisier til europeiske hersker / Offices for European rulers**
Arbeidstekst: / Working text:
– Roman Hankeln, ‘Ars musica / ars sacra / ars politica. Questions about the representation of political power in the offices of St Henry II.’, Hiley, David (ed.), *Ars musica, musica sacra*, Tutzing 2007 (Regensburger Studien zur Musikgeschichte, 4), 19 – 27. 12 AR
- 8 **V Politisk satire, tekst, musikk og illustrasjon i *Le Roman de Fauvel* (1300) / Political satire, text, music and illustration in *Le Roman de Fauvel* (1300)**
Arbeidstekst: / Working text:
– Dillon, Emma, ‘The profile of Philip V in the Music of Fauvel’, Bent, Margaret / Wathey, Andrew (ed.), *Fauvel studies. Allegory, chronicle, music, and image in Paris, Bibliothèque Nationale de France MS Français 146*, Oxford 1998, s. 215 – 231. 17 AR
- 9, 10 **VI En by feirer seg selv: Guillaume Dufays motett til innvielsen av Santa Maria del Fiore-domkirken i Firenze: *Nuper rosarum flores* / A city celebrates itself: Guillaume Dufay’s motet for the consecration of**

Lecture Tema / Topic

the cathedral of Santa Maria del Fiore at Florence: *Nuper rosarum flores*

Arbeidstekst: / Working text:

– Wright, Craig, 'Dufay's "Nuper rosarum flores", King Solomon's Temple, and the Veneration of the Virgin', *Journal of the American Musicological Society* 47, 1994, s. 395 – 441. 47 AR

11 **VII Verdslige og kirkelige fyrster som mesener omkring 1500 /
Secular and ecclesiastical princes as patrons of the arts ca. 1500–
1600.**

**VII.1 «Kirken» som mesen: Roma og Paris / Ecclesiastical patronage
at Rome and Paris**

Arbeidstekster: / Working texts:

– Wright, Craig, 'Antoine Brumel and Patronage at Paris', Fenlon, Iain (ed.), *Music in medieval and early modern Europe: patronage, sources, and texts*, Cambridge 1981, 37 – 60. 24 AR

– Reynolds, Christopher, 'Rome: a City of Rich Contrast', *The Renaissance: from the 1470s to the End of the 16th Century*, Basingstoke 1989, (Man and music, 2), 63 – 73. 11 AR

12 **VII.2 Italienske renessanse-fyrster: religiøse politikere som
mesener? / Italian Renaissance princes: pious politicians as patrons?**

Arbeidstekst: / Working text:

– Prizer, William F., 'North Italian Courts', Fenlon, Iain (ed.), *The Renaissance: from the 1470s to the End of the 16th Century*, Basingstoke 1989 (Man and music, 2), 133 – 155. 23 AR

HIST2009 – Norsk og nordisk historie etter 1750

Emneansvarlig: Pål Thonstad Sandvik

Studiepoeng: 7,5

Tema: Den lange veien til velferdstaten. Norsk økonomisk og sosial historie etter ca. 1800

Norge er i dag et av verdens mest velstående land. I likhet med sine nordiske naboland har Norge en av verdens mest velutviklede velferdsstater. Hva er den historiske bakgrunnen for at det har blitt slik? Dette emnet analyserer fire hovedspørsmål: 1) Når, hvordan og hvorfor ble Norge et rikt land? 2) Hva har preget norsk økonomisk politikk og hvordan har synet på stat, marked og individuell frihet endret seg over tid? 3) Når, hvordan og hvorfor ble landets omfattende velferdsordninger bygget opp? 4) Hvordan kan man forklare at Norge er blitt et av verdens mest likestilte land? Alle disse spørsmålene vil bli diskutert i et nordisk og internasjonalt perspektiv.

Pensum

Øyvind Bjørnson og Inger Elisabeth Haavet, *Langsomt ble landet et velferdsamfunn*, 1994, kap. 1 og 12. Tilgjengelig via Oria (43 s.)

Øyvind Bjørnson, «The Social Democrats and the Norwegian Welfare State: Some Perspectives», *Scandinavian Journal of History*, 2001: 197-223. Tilgjengelig via Oria (27 s.)

Niels Christiansen og Klaus Petersen, «The Dynamics of Social Solidarity, The Danish Welfare State, 1900-2000», i *Scandinavian Journal of History*, 2010 nr. 3. Tilgjengelig via Oria (20 s.)

Stein Kuhnle, «The Beginnings of the Nordic Welfare States: Similarities and Differences», *Acta Sociologica*, Vol. 21: 9-29. Tilgjengelig via Oria (21 s.)

Einar Lie, *Norsk økonomisk politikk etter 1905*, 2012: 9-193

Urban Lundberg og Klas Åmark, «Social Rights and Social Security, The Swedish Welfare State, 1900-2000», i *Scandinavian Journal of History*, 2010 nr. 3. Tilgjengelig via Oria (20 s.)

Gro Hagemann, Kari Melby m.fl., *Med kjønnsperspektiv på norsk historie*, 2020: 213-502

Pål Thonstad Sandvik, *Nasjonens velstand, Norges økonomiske historie 1800-1940*, 2018: 11-240

Francis Sejersted, «Sosialdemokratiets tidsalder», *Nytt norsk tidsskrift*, 2004: 250-63. Tilgjengelig via Oria

Øystein Sørensen & Bo Stråth, «Introduction», i Sørensen og Stråth m. fl. *The Cultural Construction of Norden*: 1-24. Tilgjengelig via Oria.

HIST2011 – Internasjonal historie etter 1870

Emneansvarlig: Michael Geary

Studiepoeng: 7,5

HIST2011 explores political, economic, cultural, and social historical perspectives/themes within the whole or parts of the modern period. For the 2019-2020 academic year, the period in question is primarily the post-1945 world and an in-depth exploration of *Globalizing the Cold War*. It is emphasized that the various topics which are taught require basic knowledge of history, and that the course offered under the heading 'International History' provides a further deepening of the given topic, as well as enabling students to place the most central historiographical processes in perspective of the most important historiographical debates on the topic.

This year, the course explores the Cold War through an international lens, moving away from the more traditional Euro-centric approaches to the subject. Central to this module is an analysis of how Cold War rivalry between the United States and the Soviet Union emerged and ultimately came to dominate international affairs during the second half of the twentieth century. Put another way, how did the Cold War emerge as a new international system? What led it to flourish for almost half a century? How and why did the system collapse so peacefully (relatively)? We will examine the Cold War's global reach and seek to understand how it affected the development of the post-Second World War world.

Pensum mangler

HIST2012 – Politikk, samfunn og kultur i Europa etter 1945

Emneansvarlig: Espen Storli

Studiepoeng: 7,5

Nazi Tysklands overgivelse 8. mai 1945 markerte krigens slutt i Europa, men det betydde ikke slutten på volden. Mens de allierte styrkenes seier brakte frihet til mange europeere, fortsatte (eller begynte) lidelsene for andre.

Emnet fokuserer på de store samfunns- og politiske omveltningene krigen har skapt. Det undersøker bruddene, men også de sterke politiske, økonomiske og sosiale kontinuitetene mellom krig- og etterkrigsårene. Dette emnet stiller dermed spørsmål om oppfattelsen av «zero hour» (nulte time) som et brudd med fortiden og en radikal ny begynnelse. Med fokus på de turbulente 1940-årene undersøker vi hvordan andre verdenskrig påvirket og forandret samfunnene kulturelt, politisk og økonomisk, både i Øst- og Vest-Europa. Hvordan har krigen påvirket ulike grupper i samfunnet, som flyktninger, soldater eller kvinner? Men også: hvilke muligheter skapte krigens slutt, og for hvem? Hvilken rolle spilte institusjoner, som kinoen eller rettssystemet, i gjenopprettelsen av Europa etter krigen?

Emnet anvender et komparativt perspektiv for å fremme forståelsen for sammenheng mellom den politiske, kulturelle og samfunnsøkonomiske utviklingen i Europa etter 1945. Mens den også diskuterer politiske og økonomiske problemstillinger, legger kurset spesielt vekt på sosiokulturelle- og kjønnsperspektiver for å illustrere hvordan folk opplevde, satte i gang og ga mening til utviklingen.

Pensum

Bøker:

Lowe, Keith. *Råskapens Europa: Kontinentet i kjølvannet av andre verdenskrig*. Lysaker: Dinamo, 2013. Originaltittel: *Savage continent. Europe in the aftermath of World War II*. London: Penguin Books Ltd, 2013. (378 sider)

Judt, Tony. *Postwar. A History of Europe since 1945*. London: Vintage, 2010. Part One: Post-War 1945-1953. (237 sider)

Artikler – se kompendium!

Bourke, Joanna. "'Going Home': The Personal Adjustment of British and American Servicemen after the War". In *Life after Death. Approaches to a Cultural and Social History during the 1940s and 1950s*, edited by Bessel, Richard and Dirk Schumann, 149-60. Washington, D.C., Cambridge: Cambridge University Press, 2003. (12 sider)

Eglitis, Daina, and Vita Zelče. 'Unruly actors: Latvian women of the Red Army in post-war historical memory'. *Nationalities Papers* 41, no. 6 (2013): 987-1003. ([access via oria http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=92562396&site=ehost-live](http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=92562396&site=ehost-live)) (17 sider)

Ellwood, David. *The Shock of America. Europe and the Challenge of the Century*. Oxford: Oxford University Press, 2012. Chapter 7: 'The Most Revolutionary Force': When American Armies arrive...., 274-339. (66 sider)

Fritsche, Maria. *Homemade Men in Postwar Austrian Cinema: Nationhood, Genre and Masculinity*. New York, Oxford: Berghahn Books, 2013. Chapter Two: Popular Cinema and Society, 21-50. (30 sider)

Moeller, Robert G. "'The last soldiers of the Great War" and tales of family reunions in the Federal Republic of Germany'. *Signs* 24, no. 1 (1998): 128-45. ([access via oria https://www.jstor.org/stable/3175675](https://www.jstor.org/stable/3175675)) (18 sider)

Mühlhäuser, Regina. "The Unquestioned Crime: Sexual Violence by German Soldiers during the War of Annihilation in the Soviet Union, 1941-45". In *Rape in the Wartime*, edited by Raphaëlle Branche and Fabrice Virgili. Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2012: 34-45 (11 sider)

Naimark, Norman M. "The Russians and Germans: Rape during the War and Post-Soviet Memories". In *Rape in the Wartime*, edited by Raphaëlle Branche and Fabrice Virgili. Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2012: 201-219 (19 sider)

Schissler, Hanna. "'Normalization' as Project: Some Thoughts on Gender Relations in West Germany during the 1950s". In *The Miracle Years: A Cultural History of West Germany, 1949-1968*, edited by Schissler, Hanna, 359-71. Princeton: Princeton University Press, 2001. (13 sider)

Snyder, Timothy. "Apokalypsens økonomi", kapittel 5 i *Dødsmerkene: Europa mellom Hitler og Stalin*, Oslo: Gyldendal 2012: 173-204 (31 sider) Originaltittel: *Bloodlands. Europe between Hitler and Stalin*. New York: Perseus Books 2010

Emner på masternivå

HIST3225 – Arbeid og kultur

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Studiepoeng: 7,5

Formålet med dette emnet er todelt: 1. Gi innsikt i noen kulturhistoriske trekk ved folks arbeidsliv i nyare tid. 2. Gi trening i å reflektere kritisk over korleis arbeid og kultur kan studerast historisk, og korleis ulike analysemåtar får fram ulike aspekt ved arbeid og kultur i folks liv. Delar av undervisninga vil bli gjort som seminar der studentane får gjere sine eigne refleksjonar over tema og pensum frå emnet. Av eksempel som vil bli tatt opp til diskusjon, kan nemnast Charlie Chaplin sin film frå 1936, *Modern Times*, som harselerer over korleis han meinte det gjekk med både arbeid og menneske i det moderne samfunnet.

Pensum:

**Antall
sider:**

Artikler/utdrag frå bøker – tilgjengelig i PDF på Blackboard:

- E. P. Thompson. *Time, Work-Discipline, and Industrial Capitalism. I: Past & Present No 38/1967.* 40 sider.
- Mari Lindman. *Work and Non-Work. On Work and Meaning.* Åbo Akademis Förlag, Åbo 2015, s. 332-400. Hele avhandlingen er tilgjengelig i PDF, berre utdraget frå siste del er pensum. 70 sider.
- Roland Paulsen. *Arbetssamhället. Hur arbetet överlevde teknologin.* Gleerups 2010. Del 1 av boken om Arbetets ideologi, s. 46-57. 11 sider.
- Knut Kjeldstadli. *Jerntid. Fabrikkssystem og arbeidere ved Cristiania Spigerverk og Kværner Brug fra omlag 1890 til 1940.* Oslo 1989, s. 17-41, 63-138. ca 100 sider.
- Ingar Kaldal. *Arbeid og miljø ved Follaafoss tresliperi og Ranheim papirfabrikk 1920-1970.* Trondheim 1994, s. 27-92, 108-118. 75 sider.
- Gro Hagemann. *Kjøkkenet som samfunnsprosjekt. I: Tidsskrift for kjønnsforskning 4/2010 s. 290-309.* 19 sider
- Hilde Danielsen. *Husmor og lønnsarbeidar 1940-1960. I: Arbeiderhistorie 2001, s. 27-41.* 24 sider.
- Ingar Kaldal: *Skog, Arbeid og dagligliv i kvinners og menns fortellinger fra Trysil og Nord-Värmland etter 1920. I Kaldal m.fl. (red.). Skogsliv. Kulturella processer i nordiska skogsbygder.* Lund 2000, s. 85-117. 32 sider.
- John Kirk. *Coming to the End of the Line? Identity, Work and Structures of Feeling. I: Oral History, Vol. 36, N0. 2. Autumn 2000, s. 44-53.* 9 sider.
- Knut Kjeldstadli. *Arbeid og klasse. Historiske perspektiver.* Kap 13 «Standardarbeideren» og «prekariatet», s. 246-269. 24 sider.

Bøker:

Richard Sennett. *Det fleksible mennesket. Personlige konsekvenser av å arbeide i den nye kapitalismen*. Fagbokforlaget, Oslo 2008 eller nyare, s. 19-184. Boka vart opprinneleg utgitt på engelsk med titelen *The Corrosion of Character. The Personal Consequences of Work in the New Capitalism*. New York/London 1998 ca 165 sider

Ingar Kaldal. *Minner som prosesser – i sosial- og kulturhistorie*. Cappelen Damm Akademisk 2016. ca 166 sider

Film:

Charlie Chaplin. *Modern Times*. 1936

SUM: 776 sider

HIST3375 – Globale forbindelser, interaksjon og kolonialisme fra 1400 – tallet

Emneansvarlig: John Osei – Tutu

Studiepoeng: 7,5

Pensum mangler

HIST3400 – Naturressursenes politiske økonomi, 1870 – 2000

Emneansvarlig: Andreas Dugstad Sanders

Studiepoeng: 7,5

Books

Andreas R.D. Sanders, Pål Thonstad Sandvik & Espen Storli (eds.), *The Political Economy of Resource Regulation: An International and Comparative History*, UBC Press 2019, Introduction, Chapter 2, 3, 4, 7, 10, 12, 13

Marian Radetzki, *A Handbook of Primary Commodities in the Global Economy*, Cambridge 2008: 7-56 and 111-215. 153 pages, (access via Oria).

Articles accessible via Oria

Philippe le Billon: "The Geopolitical Economy of 'Resource Wars'", *Geopolitics* 9:1, p. 1-28. (access via Oria)

Pierre Chancerel: "Raw Materials", *International Encyclopedia of the First World War*, (access via Oria)

Hans Otto Frøland, "Nazi Germany's Pursuit of Bauxite and Alumina", in Gendron, Ingulstad, Storli (eds.), *Aluminum Ore. The Political Economy of the Global Bauxite Industry*, p. 79-103. (access via Oria).

Jonas Scherner: "Tin and the German War Economy: Scrap Drives, Blockade Running, and War Looting", in Mats Ingulstad et al., *Tin and Global Capitalism. A History of the Devil's Metal, 1850-2000*, p. 123-141.

Yasikichi Yasuba: "Did Japan ever suffer from a shortage of natural resources before World War II?", *The Journal of Economic History* Vol 56, No.3 (Sep 1996), p. 543-560. (access via Oria).

Nico Schrijver, "Development without Destruction". The UN and Global Resource Management (Indiana University Press, 2010) Chapter 2, p. 34-74. (access via Oria).

John Toye & Richard Toye: "The Origins and Interpretations of the Prebisch-Singer Thesis" *History of Political Economy*, Vol 35, No. 3 2003 pp. 437-67

Noel Maurer; "The Empire Struck Back: Sanctions and Compensation in the Mexican Oil Expropriation of 1938", *Journal of Economic History*, vol. 71, no. 3 (September 2011), p. 590-615 (access via Oria, or link in Blackboard)

Joseph A. Pratt, "Exxon and the control of Oil", *Journal of American History*, June 2012, p. 145-154. (Access via Oria)

Tyler Priest, "The Dilemmas of Oil Empire, *Journal of American History*, June 2012, p. 236-251. (access via Oria)

Michael Ross, *The Oil Curse, How petroleum wealth shapes the development of nations*, chapter 2, 28-62 (access via Oria).

Jeffrey Frankel, "The Natural Resource Curse: A Survey" in Brenda Shaffer and Taleh Ziyadov (eds.) *Beyond the Resource Curse*, University of Pennsylvania Press 2011. Chapter 1, 17-57. (access via Oria).

To be purchased online:

Thomas K. McCraw, "The Standard Oil Company – Combination, Consolidation, and Integration (Abridged) (A)", HBS teaching case, for details see Blackboard.

Marcelo Bucheli og Geoffrey Jones, "The Octopus and the Generals: The United Fruit Company in Guatemala", HBS teaching case, for details see Blackboard.

Collection of articles (Norw: kompendium)

Geoffrey Jones: *Multinationals and global capitalism*, chapter 3 and 10, 43-74 and 255-283.

Andreas R.D. Sanders & Pål Thonstad Sandvik, "Avoiding the resource curse, Democracy and natural resources in Norway since 1900", in Badia-Miró et al, *Natural Resources and Economic Growth*, 313-336.

Ken S. Coats, *A Global History of Indigenous Peoples: Struggle and Survival*, Basingstoke 2004 Palgrave Macmillan, 230-263

HIST3405 – Makt, musikk og ritualer: kunstens rolle i politisk kommunikasjon 800 – 1600

Emneansvarlig: Roman Hankeln

Studiepoeng: 7,5

Pensum mangler

HIST3445 – Guns, Butter and Forced Labour. The economic foundation of Nazi dictatorship

Responsible of course: Jonas Scherner

Studiepoeng: 7,5

In this course Nazi economic policy will be discussed in historical perspective with a special emphasis on recent debates in the literature. Questions to be addressed are, for instance: Was the significant reduction of German unemployment during the first years of the Nazi rule, which heavily legitimized the Nazi regime in the eyes of the Germans, predominately caused by measures implemented by the new government or was this reduction merely a coincidence with the worldwide economic recovery? How did the Nazi regime transform the German economy from a peace to a war economy - by force, by incentives or by regulations? And how did the Nazis exploit occupied Europe and which impact had the foreign contribution to the German war effort?

As introductory texts you should read Adam J. Tooze, *Wages of Destruction. The Making and Breaking of the Nazi Economy*, London 2006, and Hein Klemann/Sergej Kudryashov, *Occupied Economies. An Economic History of Nazi Occupied Europe, 1939-1945*, London 2012. These books will be available at the university bookstore and should be acquired before class starts. Further required readings are detailed below. A part of these are available in the [electronical course compendium](#) .

All other reading (journal articles or book chapters) is accessible electronically in the university library as e-books or e-journals.

A detailed **reading list by lectures** is posted on blackboard.

I. Chapters in Tooze's book

Adam J. Tooze, *The Wages of Destruction. The Making and Breaking of the Nazi Economy*, London 2006

- Chapter 1: Introduction, pp. 1-33
- Chapter 2: “Every Worker his work”, pp. 37-66
- Chapter 4: Partners: The Regime and German Business, pp. 99-134
- Chapter 7: Four Years to War, pp. 203-243
- Chapter 9: Nothing to Gain by Waiting, pp. 285-325
- Chapter 13: Preparing two wars at once, pp. 429-460
- Chapter 16: Labour, Food and Genocide, pp. 513-551
- Chapter 17: Miracle Man, pp. 552-589

I. Total: 297 pages

II. Chapters in Klemann’s/Kudryashow’s book

Hein Klemann/Sergej Kudryashow, *Occupied Economies. An Economic History of Nazi Occupied Europe, 1939-1945*, London 2012

- Chapter 10: The Hunt for Labour, pp. 119-162
- Chapter 14: Trade. pp. 251-292
- Chapter 15: Production, pp. 303-356
- Chapter 17: Consumption, pp. 373-405
- Chapter 18: Damage, pp. 413-430
- Chapter 19: Conclusion, pp. 433-438

II. Total: 191 pages

III. Articles

1. Marcel Boldorf/Jonas Scherner, France's Occupation Costs and the War in the East: The Contribution to the German War Economy, 1940–1944, *Journal of Contemporary History*, 47 (2) (2012), 291-316.
2. Christoph Buchheim/Jonas Scherner, The Role of Private Property in the Nazi Economy: The Case of Industry, *Journal of Economic History*, Vol. 66, 2006, No. 2, pp. 390-416.
3. Harald Espeli, Economic Effects of the German Occupation of Norway 1940-1945 In Jonas Scherner/Eugene White (eds.), *Paying for Hitler's War: The Consequences of Nazi Hegemony for Europe*, New York: Cambridge University Press, 2016, pp. 235-265 (30 pages) **(see electronical course compendium at blackboard)**
4. Hans Otto Frøland: Nazi planning and the aluminum economy, in *Alan S. Milward and a Century of European Change*, ed Fernando Guirao, London: Routledge, 2010, pp. 168-188. **(see electronical course compendium at blackboard)**
5. Richard Overy, Guns or Butter? Living Standards, Finance, and Labour in Germany, 1939-1942, in Richard Overy (ed.), *War and Economy in the Third Reich*, London 1994, pp. 259-314. **(see electronical course compendium at blackboard)**

6. Jonas Scherner, Armament in the Depth or Armament in the Breadth? German Investments Pattern and Rearmament during the Nazi Period, *Economic History Review*, 66, 2 (2013), 497–517.
7. Jonas Scherner, The Architecture of Financing German Exploitation: Principles, Conflicts, and Results. In Jonas Scherner/Eugene White (eds.), *Paying for Hitler's War: The Consequences of Nazi Hegemony for Europe*, New York: Cambridge University Press, 2016, pp. 43-66 (24 pages) **(see electronical course compendium at blackboard)**
8. Jonas Scherner, Tin and the German War Economy: Scrap Drives, Blockade Running and War Looting. In Mats Ingulstad/Andrew Perchard/Espen Storli (eds.), *The Devil's Metal: A History of the Global Tin Industry, 1850-2000*, London: Routledge, 2015, pp.123-141. (19 pages).
9. Jonas Scherner/Jochen Streb, *The Mirage of the German Armament Miracle in World War II*. I Jari Eloranta, Nikolaus Wolf, Eric Golson, Andrei Markevich (eds.), *Economic History of Warfare and State Formation*, Tokyo: Springer, 2016, pp- 243-258 (16 pages)
10. Mark Spoerer/Jochen Fleischhacker, Forced Labourers in Nazi Germany: Categories, Numbers, and Survivors, *The Journal of Interdisciplinary History*, vol. 33 nr. 2 (Autumn 2002), pp. 169-204.
11. Dieter Ziegler, "A Regulated Market Economy": New Perspectives on the Nature of the Economic Order of the Third Reich, 1933-1939, in Hartmut Berghoff/Jürgen Kocka/Dieter Ziegler (eds.), *Business in the Age of Extremes. Essays in Modern German and Austrian Economic History*, Cambridge University Press, 2013, pp. 139-152 **(see electronical course compendium at blackboard)**
12. Kjetil Gjørme Andersen/Anette H. Storeide, *A Quest for Diversification? Norsk Hydro, IG Farben, and the German Light Metal Programme*, in Hans Otto Frøland/Mats Ingulstad/Jonas Scherner, *Industrial Collaboration in Nazi-Occupied Europe. Norway in Context*, London: Palgrave Macmillan 2016, pp. 299-330

III. Total: 297 pages

Total reading: 785 pages

HIST3465 – Fellesskap, grupper og identiteter i europeisk middelalder

Emneansvarlig: David Bregaint

Studiepoeng: 7,5

Pensum mangler

Klassiske fag

Emner på basisnivå

ANT1003 – Klassisk retorikk

Emneansvarlig: Aslak Rostad

Studiepoeng: 15

Originalverk i oversettelse med innledninger

Retoriske håndbøker

- Aristoteles, *Retorikk*, oversatt av Tormod Eide, Vidarforlaget (2006), 271 sider.
- *Ad Herennium – Retorik till Herennius*, oversatt av Birger Bergh, Retorikförlaget, 175 sider.
- *Romersk retorikk, Cicero, Quintilian og Tacitus*, oversatt av Hermund Slaattelid, Samlaget 2. utg. (2009), 206 sider.
- Augustin, *De doctrina christiana – Ein kristen retorikk*, oversatt av Hermund Slaattelid, Samlaget (1998) s. 9–159, (digitalt tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider).

Talekunst

- G. Vestrheim & T. I. Østmoe (red.), *Klassisk talekunst, Gorgias, Thukydid, Lysias, Demosthenes, Cicero*, Vidarforlaget (2009), s. 7–41, 69–102, 113–189.
- Cicero, *Taler*, oversatt av Henning Mørland, Aschehoug (1971) s. 7–22, 205–229, (digitalt tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider).
- Lukian, *En hyllest av flua og andre personportretter*, oversatt av Aslak Rostad, Gyldendal (2014), s. 162–168.

Oversiktsverk

- L. Pernot, *Rhetoric in Antiquity*, The Catholic University of America Press (2005), 280 sider.

Anbefalt referanselitteratur (ikke direkte eksamenspensum)

- T. Eide, *Retorisk leksikon*, Aschehoug (1989). *Anbefales spesielt.*
- E. Gundersen, *Cambridge Companion to Ancient Rhetoric*, Cambridge University Press (2009).
- W. Dominik & J. Hall, *A Companion to Roman Rhetoric*, Blackwell (2007).
- I. Worthington, *A Companion to Greek Rhetoric*, Blackwell (2006).

ANT1102 – Antikkens litteratur

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Studiepoeng: 15

Emnet er en innføring i den gresk-romerske litteraturen, formidlet gjennom tekster som studeres i oversettelse. Tekstene representerer ulike sjangere og studeres i sin litteraturhistoriske kontekst.

Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

1) Gresk litteratur

a) Antikke tekster:

Gresk epos:

- Homer, *Iliaden*, sang 1, 6, 9, 19, 22, 24 (overs. av P. Østbye 1920, 3. utg., Gyldendal, Oslo 1994).
- Homer, *Odysseen*, sang 1, 6, 10, 11, 12, 23 (overs. av P. Østbye 1922, 4. utg., Gyldendal, Oslo 1994)

Gresk læredikt:

- Hesiod, *Arbeid og dager* (overs. av Aslak Rostad, Gyldendal, Oslo 2014. Utsolgt fra forlaget per 2018, det kan komme et nytt opplag, men inntil da finnes boka i kompendium).

Gresk bukolisk dikt:

- Theokrit, *Idyller* (overs. av P. Østbye, Gyldendal, Oslo 1922)

Gresk tragedie:

- Aiskhylos, *Orestien* (overs. av P. Østbye 1926, ny utg. *Greske tragedier*, Gyldendal, Oslo 2013)
- Sofokles, *Antigone* (overs. av P. Østbye 1927, ny utg. *Greske tragedier*, Gyldendal, Oslo 2013)
- Euripides, *Medea* (overs. av P. Østbye 1928, ny utg. *Greske tragedier*, Gyldendal, Oslo 2013)

Gresk komedie:

- Aristofanes, *Froskene* (overs. av Robert Emil Berge, Gyldendal, Oslo 2016).
- Menander, *Grinebiteren* (overs. av Ulvhild Anastasia Fauskanger, Gyldendal, Oslo 2015)

Gresk lyrikk:

- Gresk lyrikk, *utvalg på 30 s. (kompendium).

Gresk prosa:

- Platon, *Sokrates' forsvarstale* (overs. av Leiv Amundsen 1953, tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets nettsider, tilgjengelig på nynorsk ved A. Stigen, Samlaget, Oslo 1970).
- B. Lassen: *Khariton, Kallirhoe*, Gyldendal, Oslo 2019

b) Sekundærlitteratur:

- Gresk litteraturhistorie* (kompendium 200 s.).

Supplerende oppslagsverk

- Hjortsø, Leo, *Greske guder og helter*, Oslo, Pax Forlag 2005.

2) Romersk litteratur

a) Antikke tekster:

Romersk epos:

- Vergil, *Aeneiden*, bok 1, 2 og 6 (overs. av E. Kraggerud, Suttung forlag, Tangen 1986).
- Ovid, *Metamorfoser* fra bok 1, 8, 10, 11

Romersk læredikt:

- Lukrets, **Om tingenes natur*, fra bok III
- Vergil, *Georgica* bok 4 (overs. av E. Kraggerud, Oslo 1994).

Romersk bukolisk dikt:

- Vergil, *Bucolica (Gjetarsongar)* (overs. av Matti Garnes Wiik, Gyldendal, Oslo, 2016).

Romersk komedie:

- Plautus, *Aulularia*, i *The Pot of Gold and other Plays* (overs. av E.F. Watling, Penguin Classics, London 1965.)
- Terents, *Evnukken* (overs. av Iris Aasen Brecke, Gyldendal, Oslo, 2017).

Romersk lyrikk:

- Horats, *Brev om diktekunsten (Ars Poetica)* (overs. av Peter Astrup Sundt, Gyldendal, Oslo, 2016).
- Catull, *Carmina 1, 3, 5, 30, 31, 51, 72, 76, 85, 86, 87, 101, 116.
- Horats, *Oder I 1, 8, 9, 11, 14, 19, 22, 37; *II* 14, 15, 16, 20; *III* 1, 13, 30; *Epoder* 7, 16.

Romersk kjærlighetslegi:

- Tibull, *Elegier I 1.
- Properts, *Elegier I 1, 2; *III* 5, 20, 21.
- Ovid, *Heroides 3, 16 og 17.

Romersk prosa:

- Cicero, *1. tale mot Catilina.
- Cicero, *Om alderdommen.
- Seneca, *Om mildhet.
- Plinius d. y., *Utvalg av brevlitteratur.
- Apuleius, *Det gylne esel, bok 3 og 11.

b) Sekundærlitteratur:

- Stephen Harrison (red.) 2005, *A Companion to Latin Literature*, Blackwell Publishing, Introduksjon (s. 1–12), kapittel 2 (s. 31–43), kapittel 3 (44–57), kapittel 6 (81–100), kapittel 9 (130–147), kapittel 11 (159–173).

Supplerende oppslagsverk

- Hjortsø, Leo, *Romerske guder og helter*, København 1988.

Støttelitteratur

Språkkunnskap i gresk og latin for nybegynnere, kompendium som fås kjøpt bokhandelen

LAT1002 – Tekstkurs I i latin: Middeltalderlatin

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

Studiepoeng: 15

Pensum:

Lars Boje Mortensen, *Middelalderlatin. Hva var, og hva er meningen?* Oslo 1998
(lastes ned gratis fra <http://bora.uib.no/handle/1956/767>)

Anne Katrine Frihagen et al, *Omnibus 2 Tekstbok*, Oslo 1996, s. 65-103

Øvrige tekster deles ut som stensiler av faglærer

LAT1004 – Tekstkurs III i latin: Antikk prosa II

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

Studiepoeng: 7,5

Pensum:

M. D. Usher, *A Student's Seneca*, Norman OK 2006.

LAT1005 – Tekstkurs IV I latin: Antikk poesi

Emneansvarlig: Marek Thue Kretschmer

Studiepoeng: 7,5

I kurset studeres poesi fra først og fremst den augusteiske perioden, både i original og oversettelse. Det gis en innføring i metrikk.

Tekstpensum:

Vergil, *Aeneid IV*, edited with introduction, notes and vocabulary by Keith MacLennan, Bristol Classical Press, 2007

Ovids *Heroides 7* (kompendium)

Ordbok:

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk:

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur-, litteratur- og språkhistorie:

Gian Biagio Conte, *Latin literature – A History*, The Johns Hopkins University Press, side 262–291 og 340–364

Stephen Harrison (red.), *A Companion to Latin Literature*, Blackwell Publishing, side 44-57 (The Augustan Period), 83-100 (Narrative Epic) og 159-173 (Love Elegy)

Oversettelser:

Ovid, *Heroides*, 1–6, 8–15 (overs. T. S. Thorsen Gyldendal 2001)

Vergil, *Aeneiden*, sang 1-3, 5-6, 12 (overs. E. Kraggerud 1983 el. senere, eller O.S. Due 1986)

Støttelitteratur

Språkkunnskap i gresk og latin for nybegynnere, kompendium som fås kjøpt bokhandelen

Emner på påbyggingsnivå**KLAS2001 – Europas antikk**

Emneansvarlig: Staffan Wahlgren

Studiepoeng: 15

Individuelt pensum

Kulturminneforvaltning***Emner på påbyggingsnivå*****KULMI2710 – Lokalhistorie med arkivkunnskap**

Emneansvarlig: Aud Mikkelsen Tretvik

Studiepoeng: 15

Lokalhistorie har lange og gode tradisjonar i Noreg, både blant fagutdanna historikar og amatørar. Kunnskap om fagfeltets diskusjonstema og arbeidsmåtar er ein del av dette kurset. Føremålet er å gi ein introduksjon til ulike måtar å studere lokalsamfunnshistorie: på den eine sida med ei målsetting om å klarleggje historia til det enkelte lokalsamfunnet, på den andre sida med eit meir generaliserande perspektiv, der studiar innafor eitt eller fleire lokalsamfunn gir kunnskap om større samfunnsmessige prosessar, nasjonalt eller globalt. Emnet set også fokus på kulturminne i ein lokal kontekst. Emnet gir introduksjon til arkivundersøkingar og innsamling av ulike typar kjelder som blir brukt i lokalhistoriske studiar. Emnet tar også for seg korleis ulike lokalhistoriske einingar kan studerast: familien eller hushaldet som samfunnets minste eining, bygdesamfunnet, byen og regionen. Realhistoriske døme og kjelder vil ha kronologisk tyngdepunkt etter ca. 1660 og fram til notid.

Lokalhistorie som fag

- Aud Mikkelsen Tretvik: *Lokal og regional historie*. Samlaget 2004 117 s.
- Ola Alsvik: *Lokalhistorie i Norge* https://lokalhistorie.no/?page_id=731 7 s.
- Liv Marthinsen: «Norsk lokalhistorie etter 1970 – tradisjon og fornyelse» og Harald Winge: «Hvordan kan lokalhistorie være byggesteiner for rikshistorie?», begge i Else Braut (red.): *Blikk på lokalhistorie*, NLI, Oslo 1997. **Finst som e-bok** 24 s.
- Ingar Kaldal: «Ei meir historisk reflekterande lokalhistorie? Noen forslag til lokalhistorieskriving i framtida», i Knut Sprauten (red.): *Sted, tilhørighet og lokalhistorisk forskning : Lokalhistoriens form og funksjon i det 21. århundre*, NLI, 2007. <http://www.kaldal.net/ingar/les/lokalhistorie.pdf> 21 s.
- Arnfinn Kjelland: «Norsk lokalhistorie og 'nyare' mikrohistorie», *Heimen* 3/2009 <https://www.hivolda.no/sites/default/files/documents/Kjelland%20lokalhistorie%20og%20mikrohistorie.pdf> 13 s.
- Yngve Flo: «Lokal historie i kommunal tvangstrøye?» i *Heimen* 4/2015, s. 373–387, https://www.idunn.no/heimen/2015/04/lokal_historie_i_kommunal_tvangstroeye 12s.
- Totalt: **194 s.**
- Familien som samfunnets minste eining**
- Sølvi Sogner (red.): *I gode og vonde dagar*, Samlaget 2003 230 s.
- Ståle Dyrvik: *Den demografiske overgangen*, Samlaget 2004 130 s.
- Totalt: **360 s.**
- Bygde- og byhistorie**
- Hans Sevattal, Per Kåre Sky og Erling Berge (red.): *Eigedomshistorie. Hovudliner i norsk eigedomshistorie frå 1600-talet fram mot nåtida*. Oslo 2017, kap. 3, «Hovudliner i eigedomsforholda 1660–2014, s. 63–108, og kap. 8, «Eigedomshistoria i byane», s. 264–301, 84 s.
- *Jan Eivind Myhre: «Moderne byhistorie. Noen perspektiver», og Finn-Einar Eliassen: «Norske byer 1500–1800: identifikasjon, avgrensning, funksjoner», begge i *Heimen* 3/1987, s. 130–151 18 s.
- *Tore Pryser i Inge Krokann: *Det store hamskiftet i bondesamfunnet*. Det Norske Samlaget, 3. utgåve 1982, s. 120–143. 24 s.
- Hans Eyvind Næss: «Det lokale selvstyrets røtter. Tiden fram til 1837», i *Folkestyre i by og bygd : Norske kommuner gjennom 150 år*, Universitetsforlaget 1987, s. 11–30. **Finst som e-bok** 17 s.
- Edgar Hovland: «Grotid og glanstid. 1837 – 1920», i *Folkestyre i by og bygd: Norske kommuner gjennom 150 år*, Universitetsforlaget 1987, s. 31–154

Finst som e-bok 89 s.

*Tore Grønlie: «'Fra velferdskommune til velferdsstat' – et historisk perspektiv på 100 års norsk velferdsutvikling» 19 s.

Ola Svein Stugu: «Etterkrigstidas kommunereform – eit oversyn», i *Heimen* 4/2015, s. 311–325,
https://www.idunn.no/heimen/2015/04/etterkrigstidas_kommunereform_-_eit_oversyn 11 s.

Yngve Flo: “Identitet og historie i kommunereformas tid”, i *Heimen* 4/2015, s. 327–339,
https://www.idunn.no/heimen/2015/04/identitet_og_historie_i_kommunereformas_tid 10 s.

Totalt: 272 s.

Regionhistorie

*Harald Winge: «Regions and regional history in Norway», i Finn-Einar Eliassen m.fl. (red.): *Regional Integration in Early Modern Scandinavia*, Odense 2001, s. 41–55, 14 s.

*Ida Bull: «Regionalhistorie og regional identitetsbygging» i *Heimen* 2006, s. 83–92, 8 s.

*Ida Bull: «Redaksjonelt forord», *Trøndelags historie*, bd. 1, Trondheim 2005 2 s.

*Knut Helle: «Innleiing», *Vestlandets historie*, bd. 1, Bergen 2006, s. 11–25 10 s.

Dag Hundstad: «Historikeren som regionbygger? Et fagkritisk perspektiv på fire landsdelshistoriske verk». I *Historisk tidsskrift* 1/2012, s. 37–63
https://www.idunn.no/ht/2012/01/historikeren_som_regionbygger_-_et_fagkritisk_perspektiv_p 27 s.

Trøndelags historie, 2005, utdrag 100 s.

Leiv Sem: «Om framstillinga av sør-samar i Trøndelags historie», i *Heimen* 2/2017, s. 130–144,
https://www.idunn.no/heimen/2017/02/_om_framstillinga_av_soersamar_itroendelagshistorie 14 s.

Totalt: 175 s.

Lokalhistorie og verda

Knut Kjeldstadli: «Bufaste og nykommere – innflyttere og innvandrere i norske lokalsamfunn», i Ola Alsvik (red.): *Kultur møter*, NLI, Oslo 2004, s. 41–59,
<https://lokalhistorie.no/wp-content/uploads/2018/08/Kulturmoter.pdf> 19 s.

*Ida Bull: «Handelshistorie som bindeledd mellom det lokale og verden utenfor», i *Heimen* 4/2009, s. 279–292 9 s.

*Alan Hutchinson: «Forbruksendring og forbrukeratferd på Helgeland 1740 – 1850», i *Heimen* 4/2009, s. 293–303 8 s.

*Ragnhild Hutchison: «Fra en sjelden kopp til kannevis – noen trekk i spredningen av søt kaffe og te ca. 1750–1850», i *Heimen* 4/2009, s. 305–316 7 s.

*Kari Telste: «Visittstuen som speilbilde av global handel? Handlespatrisiat, selskapsliv og forbruk i Christiania omkring 1760», i *Heimen* 4/2009, s. 317–328 8 s.

*Aud Mikkelsen Tretvik: «Grenda blir global. Om det globale i det lokale og det lokale i det globale», i *Heimen* 2/2011, s. 115–128 13 s.

Ragnhild Hutchison: «Handelshuset Cramer i Trondheim gjennom 1700-tallet – en «port» mellom utenrikske og innenlandske marknad», i *Heimen* 4/2017, s. 329–341, https://www.idunn.no/heimen/2017/04/handelshuset_cramer_i_trondheim_gjennom_1700-tallet_en_p 12 s.

Totalt: 76 s.

Kjelder og metode

Nils Johan Stoa og Per-Øyvind Sandberg: *Våre røtter*, Cappelen, Oslo, 2012 ca. 200 s.

Harald Winge: «Lovgivningen om offentlig skifte» i *Skiftene som kilder – en artikkelsamling*, NLI 1996, s. 7–28 16 s.

Finst som e-bok

Ståle Dyrvik: «Skiftene som kjelde til økonomiske og sosiale forhold i bondesamfunnet» i *Skiftene som kilder – en artikkelsamling*, NLI 1996, s. 47 – 64 18 s.

Finst som e-bok

Sølvi Sogner: «Rettsprotokollene som kilde til mentalitet og kultur i europeisk historieforskning», i *Tingboka som kilde*, NLI 1990, s. 7 – 18 11 s.

Finst som e-bok

Hans Eyvind Næss: «Forbrytelse og straff», i *Tingboka som kilde*, NLI 1990, s. 19–45 27 s. **Finst som e-bok**

Marit Anne Hauan: «Kunnskapssamtaler – samtaler til kunnskap. Intervju som metode», i *By og Bygd* (39) 2006, s. 8-19, <https://dms08.dimu.org/file/022waz7hXDbV> 10 s.

Patricia Leavy: *Oral History. Understanding qualitative research*. EBSCO Publ., Oxford 2011. ca. 156 s.

Finst som e-bok

Totalt: 438 s.

Talet på sider for alle emnebolkar i alt

ca. 1515 s.

Som arbeidsmaterieell undervegs vel studentane fritt utdrag av bygdehistoriske, byhistoriske og regionhistoriske verk.

Titlar merka med * vil bli lagt ut på Blackboard.

Liste over handbøker, lokalhistoriske ressursar på internett og tilrådd tilleggslesing vil også bli gjort tilgjengelig på Blackboard.

Emner på masternivå

KULMI3215 - Museologi og kulturarvspedagogikk

Emneansvarlig: Insa Müller

Studiepoeng: 7,5

Pensum mangler

KULMI3225 - Bygningslovgivning i kulturminnevernet

Emneansvarlig: Michael Kahn

Studiepoeng: 7,5

Pensum mangler

KULMI3235 - Planlovgivning i kulturminnevernet

Emneansvarlig: Michael Kahn

Studiepoeng: 7,5

Pensum mangler